

יוצא לאור לפרשת כי תצא הי' תהא שנת פלאות דגולות
(מספר 51)

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

לקוטי שיחות

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל שליט"א

שניאורסאהן

מליובאוויטש

בעניני גאולה ומשיח

יוצא לאור על ידי מערכת
"אוצר החסידים"

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות חמשים ושתים לבריאה
הי' תהא שנת נפלאות בכל
שנת הצדי"ק לכ"ק אדמו"ר שליט"א

מפתח ותוכן

פרשת תצא

א. עבודת המלחמה בבירור העולם

3. באופן של מנוחה והתיישבות .....

העבודה ד"תצא למלחמה" צ"ל באופן שתביא ל"וירשת וישבת בה", מתוך מנוחה והתיישבות; הקשר לערב שבת - יום נישואי אדמו"ר מהוריי"צ, ולט"ו אלול יום התייסדות תומכי תמימים, שלשים יום לפני חג הסוכות

18. עבודת השמחה להביא את הגאולה .....

ענין השמחה המודגש בכו"כ ענינים בשבת זו; עבודה חדשה להביא את הגאולה - ע"י שמחה

הוספה / בשורת הגאולה

28. משיחות ש"פ תצא, י"ד אלול ה'תנש"א .....

"הגיע זמן גאולתכם"; כבר נסתיימה התקופה דעבודת "חיילי בית דוד" לפעול התגלות וביאת המשיח, ועתה עומדים בתקופה דתשלום השכר על כללות מעשינו ועבודתינו "תשרה שכינה במעשה ידיכם"; הוראה בפועל: לפרסם בכל מקום ומקום שעומדים בסיום וחותרם דמעשינו ועבודתינו ובהתחלת התקופה דתשלום השכר, "מתן שכרן של צדיקים"; בהתאם לכך צריכה להיות העבודה גם בענינים השייכים לימות המשיח; לימוד התורה בעניני משיח וגאולה וביהמ"ק, מתוך מנוחה והתיישבות, שמחה וטוב לבב; עריכת התוועדויות של שמחה, מעין והכנה לקיום היעוד "אז ימלא שחוק פינו"; בדורנו זה נעשה הענין ד"ימלא שחוק פינו" בלשון הוה

Reprinted with permission of:
"Vaad L'Hafotzas Sichos"

by:

Moshiach Awareness Center,

a Project of:

Enlightenment For The Blind, Inc.

602 North Orange Drive.

Los Angeles, CA 90036

Tel.: (323) 934-7095

Fax: (323) 934-7092

<http://www.torah4blind.org>

e-mail: yys@torah4blind.org

Rabbi Yosef Y. Shagalov,
Executive Director

Printed in the U.S.A.

תצא ב

עבודת המלחמה בבירור העולם באופן של מנוחה והתיישבות

שהמלחמה היא באופן ש"ונתנו ה' אלקיך בידך ושבת שביו" (כהמשך וסיום הכתוב), ה"ז קשור עם מעמד ומצב דהעדר המנוחה וההתיישבות [כמודגש גם בפס"ד הרמב"ם³, "ומאחר שיכנס בקשרי המלחמה ישען על מקוה ישראל כו' וישים נפשו בכפו כו' ולא יחשוב לא באשתו ולא בבניו כו' ויפנה מכל דבר למלחמה כו' בכל לבו ובכל נפשו"], היפך בתכלית מהמעמד ומצב דירושה וישבתה בארץ, "איש תחת גפנו ותחת תאנתו"⁴, ועד להבאת ביכורים (לאחרי כיבוש וחלוקה)⁵, "מראשית כל פרי האדמה"⁶ (משבעת המינים שנשתבחה בהם ארץ ישראל⁷), ובאופן ד"ושמחת בכל הטוב גו"⁸ (כהמשך וסיום הפרשה), מתוך התיישבות ומנוחה בשלימות.

ב. ועד"ז בנוגע לביאור תוכן הפרשיות בעבודת האדם לקונו: "כי תצא למלחמה על אויבך" - מורה על היציאה דנפש האלקית משרשה ומקורה למעלה (בעולם האצילות, שעז"נ "נשמה שנתת בי טהורה היא") לירד למטה (עד לעולם

א. הסדר דקריאת התורה הוא ש"מקום שמפסיקין בשבת בשחרית שם קוראין במנחה . . . כיצד, שבת ראשונה קורין בשחרית בסדר בראשית, במנחה קורין אלה תולדות נח עשרה פסוקים או יותר . . . ועל דרך זו קורין כל השנה"¹, אשר, בקריאת שתי הפרשיות בשבת אחת מודגש הקשר והשייכות דשתי הפרשיות זל"ז.

וצריך להבין בנוגע לשתי הפרשיות שקורין בשבת זו - פרשת כי תצא (שקורין בשחרית) ופרשת כי תבוא (שקורין במנחה) - שהם (לכאורה) ענינים הפכיים זמ"ז:

בשמות הפרשיות (שהשם מורה על תוכן הפרשה כולה) - "תצא" ו"תבוא" - שיציאה וביאה הם ענינים הפכיים זמ"ז, כפשוט.

ובתוכן (התחלת וראש) הפרשיות - "כי תצא למלחמה על אויבך גו", "כי תבוא אל הארץ גו" וירשתה וישבת בה" - שיציאה למלחמה וישיבה בארץ הם מצבים שונים והפכיים זמ"ז, שכן, אף

משיחות* ש"פ תצא, י"ד אלול ה'תנשא"א. נדפס בטה"ש תנש"א ח"ב ע' 796 ואילך.

(*) כולל גם ענינים אחרים מהשיחות די"א, י"ג וט"ו אלול. - ע"ד תוכן ימים הנ"ל ראה לקמן סי"ג.

(1) רמב"ם הל' תפלה פ"ג ה"ג.

(2) נוסף על כללות הענין דסמיכות הפרשיות, כפי שמצינו שבכמה פרשיות מבארים חז"ל הטעם "למה נסמכה פרשת כו' לפרשת כו'" (פרש"י ר"פ בהעלותך ושלה. ועוד).

(3) הל' מלכים ספ"ו.

(4) לשון הכתוב - מלכים-א ה, ה. מיכה ד, ד.

(5) פרש"י ר"פ תבוא.

(6) תבוא כו, ב.

(7) פרש"י עה"פ.

(8) שם, יא.

(9) ראה אוה"ת ריש פרשתנו. ד"ה כי תצא

בסה"מ תרמ"ו (ע' כו"ז).

וענין זה מודגש גם באמירת ולימוד שני הפרקים דמסכת אבות (פרק ראשון ופרק שני) בשבת זו:

בהתחלת פרק ראשון - „משה קיבל תורה מסיני¹¹ ומסרה כו'” לכאור"א מישראל עד סוף כל הדורות, „והעמידו תלמידים הרבה” - מודגשת כללות העבודה דבנ"י בקיום התורה¹², ובסוף פרק שני - „ודע שמתן שכרן של צדיקים לעתיד לבוא” - מודגש ענין השכר.

ואף שעבודה ושכר הם ענינים („פרקים”) שונים ובזמנים שונים, וכמחז"ל¹³ „היום לעשותם ולמחר לקבל שכרם”, מ"מ, קורין ולומדים שניהם (הפרק דעבודה והפרק דשכר) בשבת אחת ובהמשך אחד (ללא הפסק בינתיים¹⁴), ועד - כפרק אחד¹⁵.

ד. ונקודת הביאור בזה:

התחלת הקריאה דפרשת כי תבוא לאחרי ובהמשך להקריאה דפרשת כי תצא היא כמו פירוש וביאור לפרשת כי

העשי' הגשמי, שעז"נ „אתה בראתה כו' יצרתה כו' נפחתה כו' משמרה בקרבי”) ולהתלבש בגוף ונפש הבהמית כדי לבררם ולזככם, ועד להבירור וזיכוך דחלקו בעולם - שעבודה זו היא באופן של מלחמה עם המנגד („אויבך”), ובפרט בזמן הגלות, שמצד ההעלם וההסתר דחשכת הגלות מודגש יותר תוקף המנגד ובמילא גם הצורך במלחמה בתוקף כדי לבטלו.

ו, „כי תבוא אל הארץ אשר ה' אלקיך נותן לך נחלה וירשתה וישבת בה” - מורה על עבודה באופן של מנוחה ושלום, בזמן שישראל יושבין על אדמתם וביהמ"ק על מכונו (ועד כבימי שלמה) - היפך בתכלית מהמעמד ומצב ד„כי תצא למלחמה על אויבך” שבעבודה דזמן הגלות.

ג. ועוד ועיקר:

התוכן ד„כי תבוא אל הארץ גו' וירשת וישבתה בה” בהקריאה בתורה (ש„היא נצחית”¹⁶) ביום זה, שייך גם (ובעיקר) להביאה אל הארץ ירושה וישיבה בארץ לעתיד לבוא, בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו.

ועפ"ז מודגש יותר החילוק וריחוק הערך שבין הפרשיות כי תצא וכי תבוא (שקורין ביום זה) - לא רק ב' אופני עבודה (בדרך של מלחמה ובדרך של מנוחה ושלום) שחלוקים זמ"ז, אלא חילוק כללי שבין עבודה לשכר - שפרשת כי תצא קשורה עם מעשינו ועבודתינו (כולל - זמן משך הגלות), ופרשת כי תבוא קשורה עם השכר דלעתיד לבוא.

(10) תניא רפי"ז.

11) לאחרי יציאתה (ונסעה וירדה) מהמעמד ומצב ד„חמודה גנוזה שגנוזה לך” (שבת פח, ב) - שבוה מרומז הקשר והשייכות לפרשת תצא.

12) ובפרטיות יותר - בה„שלשה דברים” שעליהם „העולם עומד”, תורה עבודה וגמילות חסדים (משנה ב').

13) עירובין כב, א. וראה לקו"ש חכ"ט ע' 41 (לעיל ע' 84) ואילך. וש"נ.

14) ויש לומר, שבוה מודגש חידוש גדול יותר מההמשך דקריאת הפרשיות כי תצא וכי תבוא, לאחרי ההפסק בין שחרית למנחה.

15) ועד שסברא לומר (וצ"ע ובירור בזה) משנת „כל ישראל” לפני פרק ראשון ומשנת „רבי תנאי בן עקשיא” לאחרי פרק שני, ולא ב"פ (לפני ולאחרי כל פרק בפ"ע), כיון שאמירתם בשבת זו היא כפרק אחד.

מובן גם בנוגע לנתינת השכר על עבודתם של בני ע"י הקב"ה (בדוגמת „בעל הבית" ששוכר „פועלים", „בעל מלאכתך שישלם לך שכר פעולתך", כלשון המשנה בפרקי אבות דשבת 20ז), שנוסף על „מתן שכרן של צדיקים לעתיד לבוא", „למחר לקבל שכרם"²¹, צ"ל וישנו גם השכר שניתן בו ביום, „ביומו (היום לעשותם)" תתן שכרו"²², כדלקמן.

ה. ויובן בהקדם ביאור הענין ד, כי תצא למלחמה על אויבך, כפירוש רש"י „במלחמת הרשות הכתוב מדבר" - בעבודת האדם:

ע"פ האמור לעיל (ס"ב) ש, כי תצא למלחמה על אויבך" רומז על כללות

הן דברים המוכרחים לקיום האדם (העבודה בשדה), והן דברים של תענוג (העבודה בכרם). - וראה בארוכה לקו"ש חל"ד ע' 132 ואילך.

19) כמ"ש „מגיד דבריו ליעקב חוקיו ומשפטי לישראל", „מה שהוא עושה הוא אומר לישראל לעשות" (שמו"ר פ"ל, ט).

20) פ"ב מט"ו. מ"ד טז.

21) ולהעיר, שגם ענין זה (שהשכר הוא למחר, לעתיד לבוא) מרומז בפרשת כי תצא - כדרשת חז"ל (סוף חולין) על הפסוק (פרשנו כב, ז) „למען ייטב לך והארכת ימים" (שנאמר בשכר מצות שילוח הקן), „נתיא דבי ר' יעקב אומר אין לך כל מצוה ומצוה שבתורה שאין תחית המתים תלוי" בה, בכבוד אב ואם כתיב למען יאריכון ימך ולמען ייטב לך, בשילוח הקן כתיב למען ייטב לך והארכת ימים, הרי שאמר לו אביו עלה לבירה והבא לי גוזלות ועלה ושלח את האם ולקח את הבנים ובהזרתו נפל ומת, היכן אריכות ימיו של זה והיכן טובתו של זה, אלא למען יאריכון ימך בעולם שכולו ארוך. ולמען ייטב לך לעולם שכולו טוב. . . שכן מצות בהאי עלמא ליכא" (וראה בארוכה לקו"ש ח"ט ע' 197 ואילך).

22) ראה גם לקו"ש חכ"ט ע' 138 (לעיל ע' 243) ואילך.

תצא - שגם העבודה דמלחמה (כי תצא למלחמה על אויבך) צריכה להיות באופן של מנוחה והתיישבות (כי תבוא אל הארץ גוי וירשתה וישבת בה), ויתירה מזה, שבכללות העבודה (כי תצא) ישנו כבר מעין ודוגמא ועד להתחלת המעמד ומצב דשכר (כי תבוא).

ובסגנון המשנה דפרקי אבות: „ודע שמתן שכרן של צדיקים לעתיד לבוא" - דיש לומר הפירוש בזה, שהעבודה עצמה היא מתוך התקשרות והתחברות (דע, ש, דעת הוא לשון התקשרות והתחברות"¹⁶) עם המעמד ומצב ד, שכרן של צדיקים לעתיד לבוא, היינו, שבזמן העבודה (היום לעשותם) ישנו מעין ודוגמא והתחלת השכר דלעתיד לבוא.

ויש לומר, שענין זה מרומז גם בפרשת כי תצא עצמה - שבה נאמר הציווי דנתינת שכר שכיר (פועל) באופן ש, ביומו¹⁷ תתן שכרו¹⁸, ומזה

16) תניא ספ"ג.

17) כד, טו (התחלת השיעור דיום הש"ק).

18) נוסף על הדין שנאמר בפרשתנו לפנ"ז - כי תבוא בכרם רעך ואכלת ענבים כנפשך שבעך", „כי תבוא בקמת רעך וקטפת מלילות בידך" (כג, כה"כ), ש, בפועל* הכתוב מדבר (פרש"י שם), ש, מצוה שיניח אותן לאכול ממה שהן עושין בו" (רמב"ם הל' שכירות רפ"ב), ודוגמתו בעבודתם של ישראל בכרמו ושדהו של הקב"ה (שנקרא „רעך" (שמו"ר ר"פ יתרו. ועוד)) - שהקב"ה מניח להם לאכול (שזה כולל כל צרכי האדם, שכולם נקראים בשם אכילה) כדי צרכם,

(* ואפילו בבהמה נאמר „לא תחטום שור בדישו" (פרשתנו כה, ט).

רק ביחס לעמידת הנשמה בעולם האצילות („נשמה שנתת בי טהורה היא“, כנ"ל ס"ב), אלא גם (ובעיקר) ביחס לשרשה ומקורה הראשון - למעלה מכל סדר ההשתלשלות (כולל גם למעלה מהתחלת ההשתלשלות בצמצום²⁸ הראשון²⁹], שהרי „מחשבתן של ישראל קדמה לכל דבר“³⁰, ובהם נמלך הקב"ה ע"ד בריאת סדר ההשתלשלות, כמארו"ל³¹ „במי נמלך בנשמותיהם של צדיקים“ - להיותם „חלק אלקה ממעל ממש“³², מציאות אחת עם מהותו ועצמותו ית', „ישראל וקוב"ה כולא חד“³³.

ויש להוסיף, שענין זה מרומז גם במ"ש בהמשך הפרשה³⁴ „ולא אבה הוי' אלקיך לשמוע אל בלעם גו' כי אהבך הוי' אלקיך“ - כמבואר בלקו"ת³⁵ ש„הוי' הוא אלקיך ממש, שבכל נפש מישראל יש בחי' (ועאכו"כ הארה) משם הוי' ממש, וכמ"ש³⁶ כי חלק הוי' עמו

עבודת האדם בעולם - איך יתפרש ש„במלחמת הרשות הכתוב מדבר“ (שאינן ציווי וחיוב לצאת למלחמה, אא"כ רצונם של ישראל בכך), הרי, היציאה למלחמה דבירור הגוף ונה"ב וחלקו בעולם היא ציווי וחובה²³?

ומזה באים לשאלה נוספת - בנוגע לתשלום שכר על העבודה²⁴:

„שכר“ - שייך בפועל שמשכיר את עצמו לעבוד את בעה"ב תמורת השכר, כיון שלולי זאת אין עליו חיוב לעבוד את בעה"ב, משא"כ בעבד שקנוי לרבו וחיוב לשמש את רבו, לא שייך שכר. וכיון שבנ"י חייבים בעבודת ה' (גם) מדין עבד, כמ"ש²⁵ „כי לי בני ישראל עבדים“, ועוד יותר מחיוב דעבד, כיון ש„אני (לא) נבראתי (אלא) לשמש את קוניי“²⁶ - מהו"ע דתשלום שכר על העבודה והשימוש לקונו, הרי שכר ניתן על עבודה שהיא באופן של רשות („מלחמת הרשות“), ולא על עבודה שהיא באופן של חובה?

ו. ויש לומר הביאור בזה - ע"פ דיוק הלשון „כי תצא למלחמה על אויבך“, „תצא“ דייקא²⁷:

עבודת האדם בעולם היא באופן של יציאה („תצא“) ממקומו האמיתי - לא

(28) ויש לומר, ש„כי תצא למלחמה“ רומז גם על הצמצום, שהוא כמו מלחמה כביכול לצמצם את האור, ובפרט בצמצום הראשון שהוא בדרך סילוק.

(29) ובפרטיות יותר - לא רק הצמצום שבבחי' עיגול, אלא גם הצמצום שלפנ"ז שהוא מרובע ולא עיגול (כדאיתא בספרי קבלה, ומובא לעתים נדירות בדרושי חסידות (ראה סה"מ תרנ"ט ע' עז בהערה ד"ה רושם. וש"ג).

(30) בר"פ א, ד.

(31) ראה שם פ"ח, ז. רות רבה פ"ב, א (ג).

(32) תניא רפ"ב.

(33) ראה זח"ג עג, א.

(34) כג, ו.

(35) פרשתנו לח, ג ואילך. וראה לקמן

הערה 43.

(36) האוינו לב, ט.

(23) אלא שקיום הציווי בפועל תלוי בבחירתו של האדם - „רשות לכל אדם נתונה . . . להיות צדיק כו" (רמב"ם הל' תשובה רפ"ה).

(24) ראה גם לקו"ש ח"ז ע' 394 ואילך.

(25) בהר כה, נה.

(26) משנה וברייתא סוף מס' קידושין (ע"פ

גירסת המלאכת שלמה למשנה שם. ועוד).

(27) אף שמצינו בקרא גם בלשון ביאה - „כי

תבואו מלחמה גוי' (בהעלותך יו"ד, ט).

ההמלכה על בריאת העולם - עבודתם היא באופן של „רשות“, „במלחמת הרשות הכתוב מדבר“³⁸.

ועפ"ז מובן גם כללות הענין דתשלום שכר (שאינו שייך בעבודה שמצד החיוב כעבודת העבד לאדונו) - כיון שמצד מציאותם האמיתית דישאל שלמעלה מהעולם, ירידתם לעולם לצורך העבודה דבירור העולם היא באופן של רשות³⁹.

זו ולתוספת ביאור הענין דתשלום שכר על העבודה - יש להקדים תחילה ביאור כללות ענין העבודה ד„כי תצא למלחמה על אויבך“:

יציאת („כי תצא“) הנשמה ממקומה האמיתי ש„ישראל וקוב"ה כולא חד“, לירד למטה ולהתלבש בגוף בעוה"ז הגשמי, היא, מפני שנתאוה הקב"ה להיות לו ית' דירה בתחתונים⁴⁰, דאף ש„קודם שנברא העולם הי' הוא לבדו יחיד ומיוחד וממלא כל המקום הוה שברא בו העולם“, הרי, על ידי „השתלשלות העולמות וירידתם ממדרגה למדרגה . . נברא עוה"ז הגשמי והחומרי ממש והוא התחתון במדרגה

יעקב חבל נחלתו, שהם חלק והארה משם הוי' ממש“, ולא רק „הוי' שבנאצלים“, אלא גם „הוי' שבמאציל“, ולא רק ד' אותיות שם הוי', אלא גם בחי' קוצו של יו"ד, שלמעלה משם הוי', ועד לבחי' דלא אתרמזו בשום אות וקוצא כלל, ועד לעצמותו ית'.

ועפ"ז יש לבאר ש„כי תצא למלחמה גוי“ קאי „במלחמת הרשות“:

כיון שישראל הם „חלק הוי'“, „ישראל וקוב"ה כולא חד“, הרי הם למעלה לגמרי משייכות למציאות העולם ולעבודה בעולם, וירידתם לעולם (באופן של יציאה („תצא“) ממקומם האמיתי כפי שהם חד עם קוב"ה) לצורך העבודה דבירור העולם, היא, לאחר שנעשה סדר ההשתלשלות דבריאת העולם „ברשותם“ של ישראל (כביכול) שבהם נמלך לברוא העולם, ולכן, ירידתם לעולם ועבודתם בעולם היא בבחינת „מלחמת הרשות“³⁷.

בסגנון אחר: מצד מציאותם של ישראל כפי שנבראו בעולם, עבודתם היא באופן של חובה - „אני נבראתי לשמש את קוני“; אבל מצד מציאותם האמיתית שלמעלה מהעולם (שמודגשת בדיוק הלשון „תצא“, שבריאתם בעולם היא לאחר היציאה ממקומם האמיתי שלמעלה מסדר השתלשלות בריאת העולם), עד כדי כך, שבהם היתה

38) ועפ"ז יומתק דיוק הלשון „הכתוב מדבר“ - כי, הענין ד„מלחמת הרשות“ הוא מצד שרש הענינים למעלה („הכתוב מדבר“).

39) להעיר מהמבואר בענין „תפלת ערבית רשות“, „רשות“ שלמעלה מ„חובה“ - ש„רשות“ מורה על בחי' שאין אתעדל"ת מגעת שם (ראה לקו"ת שה"ש כד, ב. ובכ"מ), וזוה מובן גודל מעלת השכר - שעם היותו שכר על עבודת האדם (ע"ד אתעדל"ע שנמשכת ע"י אתעדל"ת), היה מבחי' נעלית ביותר שאין אתעדל"ת מגעת שם, מצד מציאותם האמיתית דישאל שהם חד עם עצמותו ית'.

40) ראה תנחומא נשא טז. ועוד.

37) ויש לומר, שמטעם זה גם העבודה בפועל היא באופן ש„רשות לכל אדם נתונה . . הרשות בידו, הוא שכתוב בתורה הן האדם הי' כאחד ממנו . . עושה כל מה שהוא חפץ ואין מי שיעכב בידו כו“ (רמב"ם שבהערה 23. וראה לקו"ת אמור לח, ב).

שגם בתחתונים נעשית דירה לעצמותו ית'.

ה. ויש לומר, שענין זה מרומז גם בפרשת כי תבוא שקורין בהמשך לפרשת כי תצא:

„כי תבוא אל הארץ” - שאף שמקומה האמיתי של הנשמה הוא למעלה מהעולם (ארץ), מ”מ, לא זו בלבד שיוצאת משם („כי תצא”), אלא עוד זאת, שבאה („כי תבוא”) ונכנסת ומתלבשת בגוף שב”הארץ” (מלשון ארציות)⁴⁴ - כדי שעבודתה בבירור העולם תהי' מצד התחתונים.

ועי”ז נעשית „הארץ” (בה”א הידיעה) - „ארץ ישראל”, „למה נקרא שמה ארץ שרצתה לעשות רצון קונה”⁴⁵, ויתירה מזה, „הארץ אשר ה' אלקיך נותן (כל הנותן בעין יפה הוא נותן”⁴⁶) לך נחלה”, שניכר בהארץ שהיא נחלתם של בני”י, ובאופן ד”ירשתה וישבת בה”, שנעשית מקומם

טעם ודעת”, מצד „בחי” אהבה הטבעית . . . בלי טעם ודעת . . . בחי” קוצו של יוד של שם הוי”ו (לקו”ת שבעה ערה 35)*.

44) ובלשון רבינו הו”ק: „גוף החומרי הנדמה בחומריותו לגופי אומות העולם” (תניא פמ”ט).

45) ב”ר פ”ה, ה.

46) ראה ב”ב נג, רע”א. וש”נ.

שאינן תחתון למטה ממנו בענין הסתר אורו ית' . . . שכך עלה ברצונו ית' להיות נחת רוח לפניו ית' כד אתכפיא סט”א ואתהפך חשוכא לנהורא כו”⁴¹, היינו, שהתגלות עצמותו ית' תהי' בתחתונים.

ולכן:

כדי שפעולתם של ישראל בעשית הדירה תהי' מצד התחתונים - יש צורך שהנשמה תצא ממקומה האמיתי בעצמותו ית', ותרד למטה ותתלבש בגוף בעוה”ז הגשמי (ככל הנבראים שבעולם), שיש בו מציאות של מנגד („אויבך”) שצריכים ללחום בו („מלחמה”).

וכדי שעבודתם של ישראל תפעל ותעשה דירה לעצמותו ית' (לא רק לדרגת האלקות שבערך העולם, אלא דירה לעצמותו ית', בדוגמת דירת האדם שבה מתגלה בכל עצמותו)⁴² - יש צורך שבירידתם למטה יהי' ניכר מוצאם („כי תצא” בלשון הוה) ממקומם האמיתי בעצמותו ית'.

בסגנון אחר: החידוש שבירידת הנשמה למטה הוא שגם בהיותה בבחינת מציאות ה”ה חד עם עצמותו ית' (כמודגש בכך שגם במעמד ומצב ירוד לא יכול יהודי להפרד ת”ו מאחדותו ית'⁴³), ולכן, נעשה על ידה החידוש

(41) תניא רפ”ו.

(42) ראה סה”מ מלוקט ח”ב ע’ רמא. וש”נ.

(43) ולכן, לא אבה הוי’ אלקיך לשמוע אל בלעם גוי’ כי אהבך הוי’ אלקיך”, ש”אע”פ שבא בטענה (דמקום עון לישראל כו’) אעפ”כ לא אבה . . . לשמוע את דבריו כלל, ולא שיש להשיב על דבריו תשובה נוצחת מטעם ודעת המושג ומובן, רק שאין מקבלין ושומעין את דבריו כלל בלי

(* ועפ”ז י”ל הטעם שהענין דקוצו של יוד דשם הוי”ו שבנפש האדם נתבאר בד”ה ולא אבה גוי’ שבפרשתנו (ולפני הביאור בד’ האותיות דשם הוי”ו), ולא בד”ה ראה אנכי (שלפני”ז) שבו נתבאר ענין ד’ אותיות שם הוי”ו (כפי שמציין הצ”צ בהתחלת הענין ועמ”ש מזה בד”ה ראה אנכי”) - כיון שתוקף ההתקשרות שלמעלה מטו”ד (קוצו של יוד) מתגלה במעמד ומצב שיש צורך ב”לא אבה גוי’ לשמוע גוי’ כי אהבך גוי”.

במעשינו ועבודתנו כל זמן משך הגלות, כי הגורם שכר המצוה היא המצוה בעצמה, כי בעשייתה ממשיך האדם גילוי אור א"ס ב"ה מלמעלה למטה להתלבש בגשמיות עוה"ז כו".

כלומר, תשלום השכר על העבודה הוא תוכן ענינה של העבודה עצמה - גילוי אלקות בעולם, להיות לו ית' דירה בתחתונים.

ועפ"ז יש לבאר אופן קיום הציווי "ביומו תתן שכרו" ע"י הקב"ה - דכיון שע"י עשיית כל מצוה ומצוה נמשך גילוי אור א"ס ב"ה בעולם, נמצא שישנו תשלום השכר (לא רק מידי יום ביומו, "ביומו תתן שכרו", אלא גם) ע"י כל מצוה ומצוה בפ"ע - בענין פרטי, גאולה פרטית, וכיו"ב.

ועוד וג"ז עיקר - שגם (עיקר) השכר שלעת"עתה "סגור בתיבה"⁵³, נמצא כבר בבעלותו של ה"פועל" (כאו"א מישאל), ולא עוד אלא שבדוד וברשותו לפתוח תיבה (ולגלות השכר) בכל עת שירצה - ע"ז שמוסיף עוד "מצוה אחת" שעל ידה, "הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות וגרם לו ולהם תשועה והצלה"⁵⁴ דגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, שאז (בימות המשיח, ובפרט כשיחיו המתים) יתגלה השכר, "גילוי אור א"ס ב"ה בעוה"ז הגשמי", כמ"ש⁵⁵, ונגלה כבוד ה' וראו כל בשר יחדיו וגו'".

ונוסף על קבלת השכר באופן

הקבוע דבנ", מקום ראוי ומתאים למעלתם של ישראל - שלהיותם חד עם עצמותו ית', פועלים בהארץ (תחתונים) שתהי' דירה לעצמותו ית'.

ומודגש יותר בהמשך הפרשה, "ולקחת מראשית כל פרי האדמה וגו', מצות ביכורים - שע"י עבודתם של ישראל בבירור העולם מתגלית בעולם מציאותם האמיתית של ישראל שנקראים, "ביכורים"⁴⁷ (כמ"ש "כבכורה בתאנה בראשיתה ראיתי אבותיכם"⁴⁸, "קדש ישראל לה' ראשית תבואתו"⁴⁹) ע"ש שקדמו לכל דבר, להיותם חד עם עצמותו ית', ולכן, על ידם נעשית הארץ דירה לעצמותו ית'.

ט. ובהתאם לתוכן העבודה נעשה גם תשלום השכר על העבודה - "שכר מצוה מצוה"⁵⁰, "שכר מצוה היא (ה)מצוה עצמה"⁵¹:

לאחרי שרבינו הזקן מבאר⁴¹ ש"תכלית בריאת עולם הזה הוא שנתאוה הקב"ה להיות לו דירה בתחתונים", ממשך, "ונודע שימות המשיח ובפרט כשיחיו המתים הם תכלית ושלמות בריאת עולם הזה שלכך נברא מתחלתו", וממשך (בפרק שלאח"⁵²) ש"תכלית השלימות הזה של ימות המשיח ותחיית המתים שהוא גילוי אור א"ס ב"ה בעוה"ז הגשמי תלוי

47 זהר ח"ב קכא, רע"א (ברע"מ). ח"ג רנג, ב (ברע"מ) וברמ"ז שם - הובא ונת' באוה"ת ר"פ תבוא.

48 הושע ט, ו.

49 ירמ' ב, ג.

50 אבות פ"ד מ"ב.

51 תניא פל"ט (נב, ב).

52 רפ"ז.

53 לקו"ת דברים א, ב. וראה סה"מ תרכ"ז

ס"ע תלג ואילך. תרכ"ט ריש ע' רט. ועוד.

54 רמב"ם הל' תשובה פ"ג ה"ד.

55 ישעי' מ, ה. תניא רפ"ו.

חד עם עצמותו ית', פועלים גילוי עצמותו ית' בעולם, ה"ז שייך גם למעמד ומצב שלפני התחלת העבודה, לפני הבריאה, "כי קודם שנברא העולם הי' הוא לבדו יחיד ומיוחד וממלא כל המקום הזה שברא בו העולם"⁵⁶, אלא, שניתוסף חידוש הכי עיקרי (שבשביל זה היתה תכלית הבריאה), שע"י עבודתם של ישראל (שהם חד עם עצמותו ית') בעולם נעשה גילוי עצמותו ית' בעולם, דירה לו ית' בתחתונים.

וענין זה יכול וצריך להיות ניכר כבר בהתחלת העבודה - שעבודתם של ישראל בעולם אינה מתחילה במעמד ומצב ההוה, לאחרי בריאת העולם וירידת הנשמה לעולם, אלא במעמד ומצב העתיד, לעתיד לבוא, שהוא כמו מעמד ומצב העבר, לפני בריאת העולם ("שלכך נברא מתחלתו"⁶¹) - שניכר בישראל מציאותם האמיתית קודם שירדו למטה שהם חד עם עצמותו ית'⁶², וניכר

ש"ביומו תתן שכרו", ישנו גם "מתן שכרן של צדיקים לעתיד לבוא", "למחר לקבל שכרם" (באלף השביעי⁵⁶) - כללות השכר על מעשינו ועבודתנו דכל בני⁵⁷ שבכל הדורות במשך שית אלפי שנים דהוי עלמא, כולל גם השכר על העבודה דבנ"י בימות המשיח, ובפרט כשיחיו המתים (כל בני שבכל הדורות שלפנ"ו), שאז דוקא תהי' העבודה דלימוד התורה וקיום המצות בתכלית השלימות: בלימוד התורה - "תורה חדשה מאתי תצא"⁵⁸, גילוי פנימיות התורה, "סוד טעמי' וצפונותי"⁵⁹, ובקיום המצוות (נוסף על השלימות דקיום כל המצוות, גם התלויות בהכניסה לארץ וירושה וישיבה ובנין ביהמ"ק, כמצות ביכורים) - השלימת היתירה, "כמצות רצונך"⁶⁰.

י. ובעומק יותר - שמעין ודוגמא והתחלה דענין השכר ישנו בעבודה עצמה (לפני שמגיע זמן תשלום השכר על עבודה פרטית זו מצד החיוב ד"ביומו תתן שכרו"), ותיכף ומיד בהתחלת העבודה:

ע"פ האמור שהעבודה והשכר ענינם אחד, שע"י עבודתם של ישראל שהם

61) כמ"ש בהתחלת הבריאה, "רוח אלקים מרחפת על פני המים", "זה רוחו של מלך המשיח" (ב"ר פ"ב, ד. רפ"ח). וראה לקמן הערות 121.70.

62) ודוגמתו בהתחלת העבודה דכל יום - שמיד כשניעור משנתו* אומר "מודה אני לפניך כו", היינו, שעוד לפני הרגש מציאותו ("אני") ישנו הרגש הביטול ד"מודה אני", ובמילא, גם ה"אני" (לפני שמגיע לדרגה ד"אנכי") הוא

(* ועד מ"ש (שלח טו, כא) "מראשית עריסותיכם תתנו לה" - "עריסותיכם" (גם) מלשון עריסה (מטה), מיד כשניעור משנתו, ודוגמתו בפרשת כי תבוא (שקורין במנחה) - וזלקת מראשית כל פרי האדמה גו' אל המקום אשר יבחר ה'.

56) ראה תניא שם בהגהה: "וקבלת שכר עיקרו באלף השביעי כמ"ש בלקוטי תורה מהארי"ז"ל.

57) כדיוק הלשון "מתן שכרן של צדיקים", לשון רבים, דקאי על השכר של כל בני" (עמך כולם צדיקים), נוסף על השכר של כל יחיד בפ"ע, "ביומו תתן שכרו", לשון יחיד.

58) ישע"י נד, א. ויק"ר פי"ג, ג.

59) פרש"י שה"ש א, ב.

60) לאחרי שלימות הבירור דכל עניני העולם שבהם מקיימים המצוה, ושלימות האדם שמקיים המצוה (ראה תו"ח ר"פ ויחי. ובכ"מ).

ותכליתה ומטרתה „ונתנו ה' אלקיך בידך”, ויתירה מזה, „ושבית שביו”, „שביו” (שבי שלו, של „אויבך”⁶⁴) התהו (השרש ד „אויבך”) שנפלו ונשבו („שביו”) בדברים הגשמיים שבעוה"ז, אשר, ע"י עבודתם של ישראל בהבירור שלהם נעשה, „ושבית שביו”, שמקבלים (גם) האורות דתהו (עשו) שלמעלה מהאורות דתיקון (יעקב)⁶⁵, כמרומז במ"ש בהמשך הפרשה⁶⁶, „והי' הבן הבכור לשניאה”, שע"י בירור הלעו"ז („שניאה”) ממשיכים האורות דתהו שקודמים („בכור”) לאורות דתיקון⁶⁷, ויתירה מזה, שמתגלה בעולם המציאות האמיתית שישראל (יעקב) קודמים (ביכורים) ולמעלה מעולם התהו⁶⁸, ולפני הצמצום⁶⁹, כהמעמד ומצב שלפני

בעולם המעמד ומצב שהי' הוא לבדו ממלא כל המקום הוה שברא בו העולם, שע"י נקל יותר להשלים כוונת הבריאה ע"י מעשינו ועבודתנו לעשות לו ית' דירה בתחתונים.

יא. עפ"ז יש לבאר גם המשך הפרשיות כי תצא וכי תבוא המודגש בקריאתן בשבת אחת:

בהמשך הפרשיות מרומז שהעבודה ד „כי תצא למלחמה על אויבך” (שקאי על כללות מעשינו ועבודתנו בעולם, ובפרט בזמן הגלות), נעשית באופן ד „כי תבוא אל הארץ גו' (הרי תומי”) וירשתה וישבת בה” (שקאי על הגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו (כנ"ל ס"ג)), היינו, שגם עבודת המלחמה בבירור העולם היא באופן של מנוחה והתיישבות - כיון שבזמן העבודה („היום לעשותם”) ניכר בישראל ועל ידם בעולם המעמד ומצב שלפני הבריאה (שהיא כנ"ל - מעמד של „כי תצא”), והמעמד ומצב דלעתיד לבוא („כי תבוא”).

ולכן: עבודת המלחמה היא מתוך ידיעה והכרה שלאמיתותו של דבר לא שייך מציאות של מנגד - כי המצב הוא של „על אויבך”, „למעלה מאויבך”⁶³,

„לפניך”, כמרומז בר"ת ד „אני”, שהאל"ף שבו, התחלת מציאותו, הוא באופן של נשיאת ראש (נו"ף), להיותו קשור עם הוי"ד, יו"ד שלמעלה**.

63) לקי"ת פרשתנו לו, רע"א.

(** שנמשך ומתחבר עם הוי"ד שלמטה, כמרומז בצירוף אות אל"ף, יו"ד למעלה ויו"ד למטה, והוא"ו שמחברם יחד (ראה ספר הערכים חב"ד מערכת אותיות (אות אל"ף) ע' 9. וראה ס' הליקוטים (ד"ח להצ"צ) ע' תשפ"א. וש"נ).

64) ולא „שבי” דישראל ה"ו (ע"ד מ"ש במק"א (חוקת כא, א), וילחם בישראל וישב ממנו שביו**). - וי"ל שמרומז בפירושו רש"י ש „במלחמת ארץ ישראל אין לומר ושבית שביו”.
65) ראה המשך וככה תרל"ז פס"ח. סה"מ תר"ל ע' פח. סה"מ קונטרסים ח"ב ססב, ב. ועוד.
66) כא, טו.

67) ראה לקו"ת פרשתנו לח, סע"א. אוה"ת שם ע' תתקו.

68) כידוע שבשרש הראשון יעקב (תיקון) הוא הבכור (קודם לתהו), כמשל ה „שפופרת כו' יעקב שנוצר ראשונה כו'” (פרש"י תולדות כה, כו), ולכן „ואוהב את יעקב” דוקא (ראה ס' הליקוטים (דא"ח להצ"צ) ערך יעקב ועשו (ע' איקיד ואילך). וש"נ).

69) הן הצמצום שבח"י עיגול והן הצמצום שבבחי"י מרובע (כנ"ל הערה 29) - שב' צמצומים אלו קשורים עם תהו ותיקון, שתהו הוא בבחי' עיגולים, ותיקון הוא בבחי' יושר, מרובע (שלפני העיגול).

(* וגם זה - „אינה אלא שפחה אחת” (פרש"י (סס).

התורה כגון שובע ושלום וריבוי כסף וזהב", ונוסף לזה, גם בתורת תשלום שכר שצריך להנתן בזמן ד"היום לעשותם", "בימו תתן שכרו", ולא רק שכר רוחני (ועד לגילוי אור א"ס ב"ה), אלא גם שכר גשמי, מעין ודוגמת השכר הגשמי שבימות המשיח⁷³, ש"באותו הזמן לא יהי' שם לא רעב ולא מלחמה . . . שהטובה תהי' מושפעת הרבה וכל המעדנים מצויין כעפר⁷⁴, טובה ימעדנים (גם) בגשמיות⁷⁵ (כתוצאה מגילוי אור א"ס ב"ה בעולם⁷⁶).

*

יב. ויש לקשר האמור לעיל לתוכן הזמן שבו קוראין פרשיות אלו - כידוע⁷⁷ ש"המועדים של כל השנה . . . בכולם יש שייכות לאותן הפרשיות שחלות בהן" - חודש אלול:

חודש אלול הוא חודש האחרון דכל השנה, שבו עושים חשבון-צדק של העבודה דכל השנה, על מנת לתקן ולהשלים כל עניני העבודה דתורה

(73) ויש לומר, שכיון שבימות המשיח יהי' קיום התומ"צ בתכלית השלימות (כנ"ל ס"ט), נמצא, שהמעמד ומצב דימות המשיח הו"ע הכרחי (לא רק בתורת שכר, אלא גם) לצורך העבודה עצמה.

(74) רמב"ם בסיום וחותם ספרו, "משנה תורה".
(75) כמו הסעודה דליתתן ושור הבר ויין המשומר שתהי' (גם) סעודה גשמית (ראה תשובות וביאורים "קה"ת תשל"ד) ס"א בסופו ובהערה 23 שם.* וש"ג).

(76) ראה בארוכה לקו"ש ח"ז ע' 79 ואילך.
(77) של"ה חלק תושב"כ ר"פ וישב (רצו, א).

(* נדפס באגרות קודש כ"ק אדמו"ר שליט"א ח"ב ע' ערו. המו"ל.

בריאת העולם⁷⁸ (אלא שנמשך ומתגלה בעולם).

ועד וג"ז עיקר - שהעבודה היא מתוך מנוחה והתיישבות (כי תבוא אל הארץ גו' וירשתה וישבת בה") כפשוטו, מנוחת הנפש ומנוחת הגוף, עי"ז שהקב"ה נותן לכאור"א מישראל כל המצטרך לו בגשמיות וברוחניות, ומתוך הרחבה, מידו המלאה הפתוחה הקדושה והרחבה - לכל לראש, מצד ההכרח שבדבר לצורך העבודה עצמה⁷⁹ (ולא בתורת שכר), כמ"ש הרמב"ם⁸⁰ בנוגע ליעודים הגשמיים שבתורה, ש"הבטיחנו . . . שיסיר ממנו כל הדברים המונעים אותנו מלעשותה כגון חולי ומלחמה ורעב וכיוצא בהן, וישפיע לנו כל הטובות המחזיקות את ידינו לעשות

(70) ויש לומר, שמרומז במ"ש "ורוח אלקים מרחפת על פני המים" (רוחו של מלך המשיח) שבהתחלת הבריאה ("שלא כך נברא מתחילתו" - כי, שורש תיבת "מרחפת" הם האותיות ר' ח' פ' רפ"ח), רפ"ח ניצוצים דתהו, שתכליתם ומטרתם (ע"י מעשינו ועבודתנו בהבירור שלהם) התגלות "רוחו של מלך המשיח" ש"מרחפת" מהתחלת הבריאה.

(71) ובפרט שכללות העבודה היא באופן ש"ה' אלקין שואל מעמך" (עקב יו"ד, יב) - "שואל" גם מלשון שאלה (והלוואה), ובמילא, שייך בזה הגדר ד, עבר לזה* לאיש מלוה** (משלי כב, ז).
(72) ה' תשובה רפ"ט.

(* ופשיטא שלילת הפכו - כמ"ש בפרקי אבות דשבת זו (פ"ב מ"י) "הלוה ואינו משלם . . . שנאמר לזה רשע ולא ישלם וצדיק חונן ונותן" (הקב"ה שהוא צדיקו של עולם חונן ונותן למלוה מה שלוה זה (אחר) ממנו ולא פרע לו" (פי' הרע"ב), ועאכו"כ הלוואה (שאלה) שלו.

** להעיר ששיעור היומי ברמב"ם הוא בהלכות מלוה ולוה.

תפלה וגמ"ח⁷⁸, ע"י עבודת התשובה⁷⁸ (כמרומז במ"ש בפרשתנו⁷⁹, ובכתה את אבי' ואת אמה ירה ימים⁸⁰), ועי"ז באים להשלימות דהגאולה⁷⁸ (כמרומז במ"ש בפרשתנו⁷⁹, ואחר כן תבוא אלי' ובעלתה והיתה לך לאשה", "דהיינו כענין שנאמר⁸¹ ביום ההוא וגו' תקראי לי אישי⁸², כמארז"ל⁸³, "לימות המשיח יהיו נישואין, שנאמר⁸⁴ כי בועליך עושיך"), וגם חודש ההכנה להתחלת העבודה דשנה הבאה.

והקב"ה) באופן של נישואין, והיו לבשר אחד⁸⁷ ("ישראל וקוב"ה כולא חד"), כמודגש בסיום וחותם הארבעים יום שמרומזים בד' היודי"ן שבס"ת ד"אני לדודי ודודי לי⁸⁵ - יום הכיפורים, "יום חתונתו", "שניתנו בו לוחות אחרונות⁸⁸, ועד לשלימות הנישואין לימות המשיח.

ולהעיר, ש"נישואין" הוא גם מלשון נ"ש"א, נשיאות ראש, ששלימותה במשיח, שנאמר בו, "ירום ונשא וגבה מאד⁸⁹, ועל ידו נעשית שלימות הנשיאות ראש דכאו"א מבנ"י, ובפרט ע"י ניצוץ משיח שבו⁹⁰, בחי' היחידה, "יחידה ליחדך", שמיחדת עם יחידו של עולם⁹¹.

ועפ"ז יש לומר, שבחודש אלול מודגש חיבור ב' הענינים דעבודה ושכר - שהתחלת העבודה דשנה הבאה היא לאחרי ובהמשך לשלימות העבודה (ובמילא גם תשלום השכר) דשנה החולפת.

והדגשה מיוחדת בכהנ"ל (בחודש אלול דשנת ה'תנשא - "תנשא⁹² בלשון ציווי - הן בנוגע להתגלות וביאת המשיח ש"נשא גו' מאד", והן בנוגע להנישואין דכנס"י והקב"ה שבימות המשיח, ובלשון הילקוט שמעוני⁹³: "שנה שמלך המשיח נגלה בו

וענין זה מרומז גם בהשם אלול, ר"ת "אני לדודי ודודי לי⁸⁵ - שבהתחלת העבודה באופן של אתערותא דלתתא ("אני לדודי" ואח"כ "ודודי לי") מודגשת תכלית השלימות דכל העבודה (שכר), היחוד ד"אני⁸⁶ ו"דודי" (כנס"י

87) בראשית ב, כד.
88) תענית כו, ב במשנה ובפרש"י.
89) ישעי' נב, יג.
90) ראה מאור עינים ס"פ פינחס.
91) ראה לקו"ת ראה כה, א. כו, א. וראה גם לקו"ת פרשתנו לו, ג ואילך. ובכ"מ.
92) כלשון הכתוב (בפרשה שבה נתפרש ע"ד ביאת המשיח) "תנשא מלכותו" (שיבוא אחריו דוד ושלמה) (בלק כד, יו"ד ובפרש"י), ומשיח הוא מזרע דוד ושלמה (סהמ"צ להרמב"ם מל"ת שסב. ועוד) - לשון הבטחה, וגם לשון ציווי (בהקדמת הנהיגת י"כח).
93) ישעי' רמו תצט. - ושם: "מלך פרס מתגרה במלך ערבי כו' ואמר להם (הקב"ה לישראל) בני אל תתיראו כל מה שעשיתי לא

78) ומרומז גם בהר"ת דאלול - חמשת הר"ת תורה (אנה לידו ושמתי לך"), תפלה (אני לדודי ודודי לי), גמ"ח ("איש לרעהו ומתנות לאביונים"), תשובה ("את לבבך ואת לבבי"), וגאולה ("אשירה לה' ויאמרו לאמר"), כמדובר כמ"פ (ראה לקו"ש חכ"ט ע' 272 ואילך. וש"נ).
79) כא, יג.
80) ראה ל"ת להארז"ל עה"פ.
81) הושע ב, יח.
82) לקו"ת ריש פרשתנו לו, סע"ב.
83) שמו"ר פט"ו.
84) ישעי' נד, ה. - הפטרת שבת זו.
85) ב"ח או"ח רסתקפ"א (ד"ה והעבירו).
86) כולל גם נפש הבהמית, ש"בבינוני (מדת כל אדם) . . היא היא האדם עצמו" (תניא פכ"ט).

צדיקים לעתיד לבוא" - אבל בהוה, ביום זה ("ביומו תתן שכרו"), ובפרט קרוב לסיימו (בזמן המנחה), וברגע זה ממש.

יג. ובחודש אלול עצמו עתה הוא יום - י"ד אלול:

א) י"ד אלול הוא ערב (והתחלת⁹⁷) ט"ו אלול שבו, "קיימא סיהרא באשלמותא"⁹⁸, שרומז על השלימות דישראל ש, "דומין ללבנה" ו, "מונין ללבנה"⁹⁹ ו, "עתידין להתחדש כמותה"¹⁰⁰, ובפרט שחידוש ושלימות הלבנה הוא עי"ז שמקבלת אור השמש, שהו"ע יחוד שמשא וסיהרא, ע"ד ובדוגמת ענין הנישואין דהקב"ה ("שמש הוי") וכנס"י (לבנה).

ב) מי"ד באלול ואילך ידרשו הלכות החג, "שלושים יום"¹⁰¹ לפני הרגל¹⁰² (דכיון שחודש אלול הוא חסר¹⁰³, מתחילים השלושים יום שלפני חג הסוכות בי"ד אלול) -

. . עומד על גג בית המקדש . . ואומר ענוים הגיע⁹⁴ זמן גאולתכם"⁹⁵, וכיון שנמצאים בחודש האחרון של השנה, אי אפשר לדחות ח"ו וח"ו קיומה של הבטחה זו, וצריכה להתקיים תיכף ומיד, ועד ביום הש"ק וה⁹⁶.

ובפשטות - שחודש אלול דשנת תנש"א הוא סיום וחותם, "מעשינו ועבודתינו כל זמן משך הגלות", ובמילא, מקבלים תיכף ומיד השכר דימות המשיח ותחיית המתים, ועד להשכר דאלף השביעי, "מתן שכרן של

עשיתי אלא בשבילכם הגיע זמן גאולתכם" - ע"ד ובדוגמת מ"ש בפרשת השבוע, "ושבית שבי גוי ולקחת לך לאשה", שכתוצאה ממלחמה של ב' אמות בינם לבין עצמם, "שבי" ד, "אויבך" (כנ"ל סי"א), נעשה אצל בני" (לא עשיתי אלא בשבילכם) זמן הגאולה, "ושבית שבי גוי ולקחת לך לאשה", שרומז על הנישואין דהקב"ה עם כנס"י (כנ"ל בפנים).

94 להעיר מלקו"ר פ"פ שמיני: "להגיע, אן ירענן בל"א" (כלשון הכתוב בנוגע לגאולת פורים; ו, ותגע בראש השרביט" (אסתר ה, ב)).

95 ומסיים: "ואם אין אתם מאמינים ראו באורי שורת עליכם, שנאמר (ישעי' ס, א. - התחלת הפרשת ש"פ תבוא) קומי אורי כי בא אורך . . באותה שעה מבהיק הקב"ה אורו של מלך המשיח ושל ישראל והולכים כולם לאורן של מלך המשיח ושל ישראל, שנאמר (שם, ג) "והלכו גויים לאורך ומלכים לנוגה ורחק כו', ובאים ומלחכים עפר מתחת רגליו של מלך המשיח וכו'".

96 ובפרט שיום השבת שייך לגאולה - "מזמור שיר ליום השבת, מזמור שיר לעתיד לבוא, ליום שכולו שבת ומנוחה לחיי העולמים" (תמיד בסופה), ובפרט יום השבת בחודש אלול שמפטרין בו נחזמות הגאולה, "שבע נחמתא", ובשבת פרשת תצא (כשר"ח אלול חל בשבת) - שתי הפטרות (רני עקרה ועני' סוערה), נחמה בכפלים (וכפל - כולל הכפל דשבת - שייך לגאולה).

97 כי, מילוי ושלימות הלבנה הוא, חצי כ"ט י"ב תשצ"ג" (ב"י או"ח סתכ"ו), שהוא בין י"ד לט"ו.

98 זהר ח"א קג, רע"א. ח"ב פה, רע"א. ועוד. וראה שמו"ר פט"ו, כו.

99 ראה סוכה כט, א. בר" פ"ו, ג. אוה"ת בראשית ד, סע"ב ואילך. ועוד.

100 נוסח ברכת קידוש לבנה (סנהדרין מב, א).

101 ובלשון הכתוב בריש פרשתנו: "ירח ימים".

102 שו"ע אדה"א או"ח ר"ס תכט.

103 וי"ל חסר למעליותא, ע"ד ובדוגמת, "ונפקת כי יפקד מושבך", שעי' חסרון הלבנה בערב ר"ח (יום הכ"ט), נעשה תיכף מולד הלבנה בר"ח (משא"כ בחודש מלא, ר"ח שלאחריו עיקרו ביום השני דר"ח).

התחלת ההכנה ל"זמן שמחתנו", שלימות (- חזקה) השמחה ("ש"ש" שמחות כתיב בחג"¹⁰⁴), הקשורה עם הגילוי דיוהכ"פ ("יום חתונתו") שבו נעשה היחוד דהקב"ה וכנס"י, ובפרטיות יותר, "שמחתנו לשון רבים, שמתחברים ב' השמחות יחד, השמחה שמלמעלה למטה ישמח¹⁰⁵ ה' במעשיו עם השמחה שמלמטה למעלה ישמח¹⁰⁶ ישראל בעושיו"¹⁰⁷, שבזה מודגש החיבור דכללות העבודה ("היום לעשותם") עם השכר ("למחר לקבל שכרם"), כי, "מעשיו . . . זהו כללות ענין היום לעשותם . . . וכשיושלם בחינת היום לעשותם יומשך מזה שישמח ה' במעשיו . . . והשמחה זהו גילוי פנימיות עתיק" (שיתגלה לעתיד לבוא)¹⁰⁸.

נשיא דורנו], ולאח"ז ובהמשך לזה (במוצאי שבת) ט"ו אלול, יום התייסדות ישיבת תומכי תמימים ביום השלישי¹¹² (ד'שבעת ימי המשתה דנישואי כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו (בשנת נזר"ת"¹¹³), שממנו באה ההצעה לאביו לייסד הישיבה, ונתמנה ע"י אביו למנהל-פועל דהישיבה:

נישואין דכאו"א מישראל (גם איש פרטי) הו"ע הקשור עם הנישואין דכנס"י והקב"ה בימות המשיח¹¹⁴, שלכן מסיימים וחותמים השבע ברכות דנישואין בענין הגאולה: "מהרה כו' ישמע בערי יהודה ובחוצות ירושלים וגו'"¹¹⁵, ועאכו"כ נישואין דנישואי

מלך בן מלך אא"כ היתה שם מחלוקת . . . כדי לסלק המחלוקת" (רמב"ם הל' מלכים פ"א הי"ב), כיון שנמשכת אצלו תוקף המשיחה דודו שהיא "עד עולם" (שם ה"ט).

(112) "ביום השלישי יקימנו ונחי' לפניו" - ביהמ"ק השלישי בגאולה השלישית (הושע ו, ב ובמפרשים שם).

(113) לפני צ"ד שנה*. - וי"ל הרמז: צ"ג כלים היו מוציאים בביהמ"ק בכל יום (תמיד פ"ג מ"ד), ויחד עם הכהן ה"ו צ"ד.

(114) להעיר מהמבואר בהמשך שמח תשמח שנאמר בשבעת ימי המשתה שע"י הנישואין שתכליתם הו"ע ההולדה מתגלה כח הא"ס בעולם (סה"מ תרנ"ז ע' קעו ואילך) - מעין ודוגמא והכנה לגילוי אור א"ס ב"ה בימות המשיח*.

(115) ע"פ ירמ"י לג, יו"ד.

(* להעיר מהשייכות המיוחדת לשנה זו - כמרומו בלשון הכתוב (ישע"י סו, יב) "על צד תנשאו", שבשנת הצ"ד (שהיא שנת תנשא" - תנשאו".

(* ועפ"ז י"ל הטעם שענין הלידה מקרבת ומורות ופועלת ביאת המשיח (ראה יבמות סב, טע"א ובפרש"י).

יד. והוספה מיוחדת בדורנו זה - שערב שבת זה ("מי שטרח בערב שבת יאכל בשבת"¹⁰⁹), הוא ביום י"ג (גימטריא ד, אהד") אלול, הוא, יום הנישואין דכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו [ולפנ"ז (ביום רביעי, "קמי שבתא"¹¹⁰), י"א אלול, יום הנישואין של אביו כ"ק אדנ"ע, ושממלא מקומו הוא בנו יחידו¹¹¹ כ"ק מו"ח אדמו"ר

(104) יל"ש אמור רמז תרנ"ד.

(105) תהלים קד, לא.

(106) שם קמט, ב.

(107) לקו"ת דרושי שמע"צ פח, ד.

(108) לקו"ת שם פט, ריש ע"ב. - ועיי"ש (פט, א"ד) ב' האופנים (בחינות) בה, תחית המתים ואלף השביעי, או לאחר אלף השביעי. ואכ"מ.

(109) ע"ז ג, סע"א.

(110) פסחים ק, סע"א.

(111) שאינו צריך משיחה חדשה ("אין מושחין

לעולם אמן ואמן¹²², כלשון הכתוב בסיום וחותם מזמור פ"ט בתהלים.

ולהעיר שתקופה זו (שמתוארת בסיום מזמור זה) נסתיימה כבר לאחר מועשינו ועבודתינו במשך ארבעים שנה מהסתלקותו של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, שניתוסף בהפצת המעיינות חוצה באופן ש, נתן¹²³ ה' לכם לב לדעת ועינים לראות ואזנים לשמוע¹²⁴, ועתה עומדים בתקופה השייכת למזמור צדי"ק, שסיומו וחותמו בפסוק, ויהי נועם ה' אלקינו עלינו גוי ומעשה ידינו כוננהו, ש, תשרה שכינה במעשה ידיכם¹²⁵, שזהו תשלום השכר על כללות מעשינו ועבודתינו.

*

טו. מההוראות מהאמור לעיל בנוגע למעשה בפועל - ,המעשה הוא העיקר"¹²⁶:

(א) לפרסם בכל מקום ומקום שעומדים בסיום וחותם דמעשינו ועבודתינו (כי תצא למלחמה על אויבך), ובהתחלת התקופה דתשלום השכר, ,מתן שכרן של צדיקים" (כי

המשיח" ש, מרחפת על פני המים" (כנ"ל הערה 70), ובפרט ע"י ההוספה בלימוד פנימיות התורה (תורתו של משיח) באופן של חריפות (ח"רפו" למעלותא).

(122) כדברי כ"ק אדנ"ע בשיחתו הידועה בשמחת תרס"א (נדפסה בלקו"ד ח"ד תשפ"ו, ב ואלך. ועוד).

(123) תבוא כט, ג.

(124) ולהעיר מהשייכות לחודש אלול דשנה זו - חשבון-צדק דשנת ,נפלאות אראנו" ,עינים לראות", והכנה לשנת ,נפלאות בינה" ,אונים לשמוע", כידוע שראי' ושמיעה הם חכמה ובינה. (125) פרש"י עה"פ.

(126) אבות פ"א מ"ז - שלומדים בשבת זו.

הדור, ,הנשיא הוא הכל"¹¹⁶, ובפרט נשיאים דתורת חב"ד, שמגלים פנימיות התורה באופן של הבנה והשגה, ועד לאופן ד, יפוצו מעינותיך חוצה", שע"ז אתי מר דא מלכא משיחא¹¹⁷.

ובהדגשה יתירה בנישואי כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, שבהמשך לזה וביחד עם זה היתה התייסדות ישיבת תומכי תמימים - כי:

תלמידי הישיבה נקראים, תמימים" ע"ש שלומדים, ,תורת ה' תורה הנגלית ותורת החסידות תמימה"¹¹⁸, ולא עוד אלא שהלימוד דפנימיות התורה הוא בהבנה והשגה, כלימוד הסוגיות בנגלה דתורה¹¹⁹, ששכל האדם מתייחד עם השכל דפנימיות התורה ב, ייחוד נפלא שאין יחוד כמוהו ולא כערכו נמצא כלל בגשמיות¹²⁰ (כולל גם ש, והיו לבשר אחד" שבנישואין), מעין ודוגמת והכנה להמעמד ומצב דימות המשיח ש, יהיו כל ישראל חכמים גדולים ויודעים דברים הסתומים ושיגו דעת בוראם כו"¹²¹.

וגם (ולכן) נקראים, חיי"ל בית דוד" שמנצחים את המעמד ומצב ד, תרפון¹²¹ עקבות משיחך", ופועלים התגלות וביאת משיח בן דוד באופן ד, ברוך ה'

(116) פרש"י חוקת כא, כא.

(117) אנה"ק דהבעש"ט - כש"ט בתחלתו. ובכ"מ.

(118) שיחת שמח"ת תרנ"ט - ,התמים" ח"א ע' כה.

(119) שיחת ט"ו אלול תרנ"ז - ,התמים" שם ע' כג.

(120) תניא פ"ה.

(121) ויש לומר, שתיבת ,חרפו" רומזת על רפ"ח ניצוצים דההו, שתכליתם ומטרתם (ע"י עבודת הביורים) ההתגלות ד, רוחו של מלך

הכתוב, „אכלו משמנים ושתו ממתקים
ושלחו מנות לאין נכון לו”¹³⁰.

ויהי רע”ר שע”י הדיבור וקבלת החלטות
טובות בכהנ”ל נזכה תיכף ומיד
שהקב”ה יתן לכאז”א מישראל כל
המצטרך לו, מידו המלאה הפתוחה
הקדושה והרחבה, ועאכו”כ בהענין הכי
עיקרי – גאולה האמיתית והשלימה ע”י
משיח צדקנו, ובלשון הכתוב בפרשה
שקורין במנחה: „כי תבוא אל הארץ גוי
וירשתה וישבת בה”, ותיכף ומיד¹³¹
„ולקחת מראשית כל פרי האדמה גוי
והלכת אל המקום אשר יבחר ה’ אלקיך
לשכן שמו שם”¹³², ועד לסיום הפרשה
(שקורין במנחה): השקיפה¹³³ ממעון
קדשך מן השמים וברך את עמך את
ישראל”¹³⁴, החל מהברכה העיקרית
דגאולה האמיתית והשלימה ע”י משיח
צדקנו, תיכף ומיד ממש.

תבוא אל הארץ גוי וירשתה וישבת
בה”, ובהתאם לכך צריכה להיות
העבודה גם בענינים השייכים לימות
המשיח, החל מלימוד התורה בעניני
משיח וגאולה וביהמ”ק, ועוד ועיקר –
מתוך מנוחה והתיישבות, שמחה וטוב
לבב, כולל גם ע”י עריכת התוועדויות
של שמחה, ובמיוחד בשייכות לשמחת
נישואין ושבעת ימי המשתה (כולל גם
חיזוק „מנהג ישראל” לערוך סעודת
עניים), מעין ודוגמא והכנה לקיים
היעוד „או (לעתיד לבוא) ימלא שחוק
פינו”¹²⁷, אשר, בדורנו זה, שנשיא
הדור, כ”ק מו”ח אדמו”ר, ששמו השני
„יצחק”, ע”ש הצחוק והשמחה, הוא
נשיא השמיני „אז” בגימטריא שמונה)
להבעש”ט, נעשה הענין ד”ימלא שחוק
פינו” (לא בלשון עתיד, „אז”, אלא)
בלשון הווה.

ב) לפרסם בכל מקום ומקום ע”ד
השליחות המיוחדת דתומכי תמימים –
שנמשכת ופועלת בכל קצוי תבל באופן
ד„נרות להאיר”¹²⁸ – שנוסף לכך שכל
בית יהודי צ”ל בית תורה תפלה וגמ”ח
(כמדובר כמ”פ¹²⁹), צ”ל כל בית מעין
ודוגמת ישיבת תומכי תמימים, ע”י
לימוד תורת החסידות (נוסף על לימוד
התורה בכלל).

ג) לפרסם בכל מקום ומקום ע”ד
ההשתדלות בנתינת צרכי החג לכל
הזקוקים שלושים יום לפני החג, כדי
שיוכלו להתכונן ל„זמן שמחתנו” מתוך
מנוחה שמחה וטוב לבב, ועוד לפנ”ו –
בנוגע לצרכי ראש השנה, כלשון

(127) תהלים קכו, ב. וראה ברכות לא, א.

(128) ראה לקו”ש ח”ב ע’ 484 ואילך. וש”נ.

(129) ראה לקו”ש חכ”ו ע’ 412 ואילך. ועוד.

(130) נחמ”י ת, יו”ד. וראה לקו”ש ח”ד ע’ 369
ואילך. וש”נ.

(131) ללא צורך להמתין שבע שכבשו ושבע
שחלקו, ואפילו לא הזמן דצמיחת הפירות, כי
„ונגש חורש בקוצר גוי” (עמוס ט, ג).

(132) ובפרטיות יותר – „הממונה אומר קומו
ונעלה ציון אל ה’ אלקינו. . והחליל מכה לפניהם
עד שהם מגיעין קרוב לירושלים. . משיכנסו
כולם בשערי ירושלים יתחילו לקרות עומדות היו
רגלינו בשעריך ירושלים. . הגיעו להר הבית. .
אומרין הללויה הללו א”ל בקדשו וכו’ עד כל
הנשמה תהלל י”ה הללויה. . הגיעו לעזרה דברו
הלויים בשיר ארומפך ה’ כי דליתנו וגוי” (רמב”ם
הל’ ביכורים ספ”ד).

(133) להעיר ש„כל השקפה שבתורה כו’ זה
לשון ברכה” (ירושלמי מע”ש פ”ה ה”ה), „הופכים
את הקללה לברכה” (שמו”ר רפמ”א) – ע”ד מ”ש
בפרשתנו „ולא אבה גוי ויהפוך ה’ אלקיך לך את
הקללה לברכה כי אהבך ה’ אלקיך” (ראה לעיל
ס”ו ובהערה 43).

(134) כו, טו.

תצא ג

עבודת השמחה להביא את הגאולה

ובי"ד אלול ההדגשה על ענין השמחה - ה"ז באופן של „דורשין“, מלשון דרישה, היינו, השתדלות יתירה בענין השמחה - בכל השלושים יום, ועאכו"כ בי"ד אלול, ההתחלה והפתיחה דכל השלושים יום, שבו צ"ל השתדלות מיוחדת ביתר שאת וביתר עוז כיון ש„כל ההתחלות קשות“⁸, אשר (גם) ביטול הקושי דהתחלה נעשה ע"י התגברות השמחה, שפורצת גדר, ולאידך גיסא, נקל אז יותר לפעול רגש השמחה להיותו דבר חדש כפשוטו (משא"כ בימים שלאח"ז, שצריך ציווי מיוחד ש„בכל יום יהיו בעיניך כחדשים“¹⁰).

ב. ועוד ענין מיוחד של שמחה שניתוסף בדורנו זה - בנוגע לערב שבת, י"ג אלול, ששלימותו ביום הש"ק, כמארוז"ליו „מי שטרם בערב שבת יאכל בשבת“:

ביום ועש"ק י"ג אלול שנת תרנ"ז (כקביעות שנה זו) התקיימה חתונת¹²

א. בשבת זו מודגש ענין השמחה: מצד כו"כ ענינים:

לכל לראש - מצד קביעותה בימי החודש - בי"ד אלול, שלושים יום לפני חג הסוכות², שבו מתחילים לדרוש בהלכות החג³, ומכיון שענינו המיוחד של חג הסוכות לגבי שאר הימים טובים הו"ע השמחה [דאף שכל הימים טובים נקראים „מועדים לשמחה“, מצד החיוב ד„ושמחת בחגך“⁴, מ"מ, בנוסח התפלה והקידוש (שקבעו אנשי כנסת הגדולה⁵) נקרא חג הסוכות דוקא „זמן שמחתנו“⁶] - מובן, שב„שואלין ודורשין בהלכות החג“ מי"ד אלול נכלל במיוחד ענין השמחה דחג הסוכות, „זמן שמחתנו“.

משיחות ש"פ תצא, י"ד אלול ה'תשמ"ח. נדפס בסה"ש תשמ"ח ח"ב ע' 625 ואילך.

(1) נוסף על השמחה שבכל שבת - „וביום שמחתכם אלו השבתות“ (ספרי בהעלותך י"ד, יו"ד), אף שעיקר ענינו של שבת הוא תענוג, „וקראת לשבת עונג“ (ישעי' נח, יג).

(2) דכיון שחודש אלול לעולם חסר, הרי, שלושים יום לפני ט"ו תשרי מתחילין בי"ד באלול.

(3) ראה פסחים ו, א. וש"נ. טושו"ע או"ח סתכ"ט ס"א. ובשו"ע אדה"ז שם: מי"ד באלול ואילך ידרוש הלכות החג.

(4) פ' ראה טז, יד.

(5) ברכות לג, א. וראה רמב"ם הל' תפלה פ"א ה"ד.

(6) וגם בקרא מודגש ענין השמחה בחג הסוכות יותר מבשאר המועדים - כדאיתא במדרש (יל"ש אמור רמז תרנד בתחלתו) „שלש שמחות כתיב בחג“, משא"כ בעצרת, שמחה אחת, ובפסח לא נתפרש ענין השמחה.

(7) נוסף על השמחה בכל חודש אלול מצד הגילוי דמלך בשה, כמשנ"ת בארוכה בסה"ש תשמ"ח ח"ב ע' 618 ואילך.

(8) מכילתא ופרש"י יתרו יט, ה. תוד"ה פסיעה - תענית יו"ד, סע"ב.

(9) ראה בארוכה המשך שמח תשמח - סה"מ תרנ"ז ס"ע רכג ואילך.

(10) שו"ע אדה"ז או"ח סימן סא ס"ב.

(11) ע"ז ג, סע"א.

(12) להעיר משיעור חומש דיום ששי פ' תצא - „כי יקח איש אשה חדשה גו" (כד, ה), ענין הנישואין, וצ"ל ושימח את אשתו כל השנה.

כשהקביעות היא כבפעם הראשונה, שי"ג אלול חל ביום ועש"ק (ששלימותו ביום הש"ק, כנ"ל).

ג. והדגשה נוספת בענין השמחה מצד כללות השנה - שנת תשמ"ח, שסימנה תשמח (בעצמך) ותשמח (אחרים)¹⁹, שנה שכולה צ"ל חדורה בענין השמחה, כמודגש בשמה כפי שנקראת בפי בני".

וענין נוסף בשנה זו - שנת הקהל, "הקהל את העם האנשים והנשים והטף"²⁰, אשר, גם הענין ד"הקהל" קשור עם שמחה²¹, כמודגש בחיוב השמחה דיו"ט, "אתה ובנך ובתך ועבדך ואמתך והלוי והגר והיתום והאלמנה אשר בשעריך"²², "להאכיל לגר ליתום ולאלמנה עם שאר העניים האומללים"²², החיוב והכנסת אורחים כו"²³, וכטבע האדם שבשעת השמחה משתף אחרים בשמחתו ורוצה שיהיו כולם שמחים²⁴.

ולכן, בעמדנו קרוב לסיומה וחותמה²⁵ של שנת תשמח, כשנתרו

כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו¹³ - "הנשיא הוא הכל"¹⁴, שכל עניני נשיאות של הנשיא שייכים לכל הדור¹⁵, ועאכו"כ ענין עיקרי ביותר בחיי הנשיא - ענין הנישואין.

והרי נישואין הו"ע של שמחה, עד לשלימות השמחה, כמודגש בברכת נישואין: "שמח תשמח רעים האהובים כשמחך יצירך בגן עדן מקדם".

ויש להוסיף שבחתונת כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו (בי"ג אלול) התחיל כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע באמירת המשך המאמרים הידוע בשם "שמח תשמח"¹⁶, שבו נתבאר בארוכה ובפרטיות תוכן הענין דשמחה, דשמחת נישואין, וביאור גודל מעלת השמחה שפורצת כל הגדרים וכו'.

ו, "הימים האלה נזכרים ונעשים"¹⁷ - שבכל שנה ושנה בי"ג אלול חוזר ונשפע ענין השמחה דנישואי כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו ע"ד פעם הראשונה, ואדרבה - באופן ד"מעלין בקודש"¹⁸, ובהדגשה יתירה

(19) ע"ד "שמח תשמח" דברכת נישואין - "שמח בעצמך . . ותשמח גם לרעים האהובים כו" (המשך שמח תשמח - שם ע' רסה).

(20) וילך לא, יב.

(21) להעיר שזמן החיוב דמצות "הקהל" הוא - בחג הסוכות, "זמן שמחתנו".

(22) רמב"ם הל' יו"ט פ"ו הי"ח. טוש"ע (ואדה"ו) או"ח סתקכ"ט ס"ב (סי"א).

(23) ראה זח"ב פח, ב. תו"א ר"פ חיי שרה. סידור (עם דא"ח) שער חג הסוכות רנו, רע"ג. ובכ"מ.

(24) ראה תו"א וסידור שם. וראה גם המשך שמח תשמח - שם ע' רכו.

(25) להעיר ממארו"ל "הכל הולך אחר החיתום" (ברכות יב, א).

(13) "שלשלת היחס ור"פ מתולדות בית רבנו" ב"היום יום" בתחילתו.

(14) פרש"י חוקת כא, כא.

(15) ויתירה מזה - "הנשיא הוא הכל", שהמציאות ד"הכל" - כל אנשי הדור וכל פרטי עניניהם כו', היא - מציאותו של ה"נשיא".

(16) נדפס בסה"מ תרנ"ו ע' קעג ואילך. - בהמשך זה נכללו כל המאמרים שנאמרו במשך שבעת ימי המשתה (מלבד ההתחלות והסיומים). ולהעיר שיש גם ה"דרוש חתונה" ד"ה והוא כחתן (שנאמר בחתונה זו - נדפס שם ע' קמח ואילך), אבל אינו חלק מהמשך, אלא מאמר בפ"ע.

(17) אסתר ט, כח. וראה רמ"ז בס' תיקון שובבים. הובא ונת' בס' לב דוד (להחיד"א) פכ"ט.

(18) ברכות כה, א. וש"נ.

ואולי י"ל שענין זה מרומז בתיבת "שמחה" - ששרש התיבה היא "שמח"³¹, והרי, ג' אותיות אלו הם גם השרש דתיבת "משיח"³².

ובזה מרומז שההדגשה בענין השמחה דשנת תשמח ותשמח, היא - שלישות השמחה בביאת משיח.

ועד"ו בנוגע לשמחת נישואין (י"ג אלול) - שהרי, שמחת נישואין דכאו"א מישראל קשורה עם הגאולה, כמ"ש בברכת נישואין, "מהרה" . . . ישמע בערי יהודה ובחוצות ירושלים קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול כלה" (מהיעודים דהגאולה)³⁴, ועאכו"כ שמחת נישואין דנשיא הדור, שבה מודגש ביותר הקשר והשייכות לענין הנישואין דכללות בני" עם הקב"ה, כדאיתא

שבועיים בלבד בשנת תשמח²⁶ - יש לנצל כל רגע כדי לחטוף ולהוסיף עוד יותר בענין השמחה.

ועאכו"כ בצירוף כל הענינים האמורים - סיומה של שנת תשמח ותשמח, יום השבת י"ד אלול, שלוש יום לפני החג, ובסמיכות ממש למועד שמחת הנישואין דכ"ק מו"ה אדמו"ר נשיא דורנו - הרי בודאי ובודאי שצ"ל השמחה באופן ד"כפלים לתושי"²⁷.

ובפרט כשנמצאים בהתוועדות של שמחה במעמד כו"כ עשיריות מישראל, ואמרים, "לחיים" על משקה המשמה, ומברכים איש את רעהו בברכת כתיבה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה, שע"ז ניתוסף עוד יותר בענין השמחה.

ד. והנה, ענין השמחה (המודגש ביותר בשבת זו) קשור ושייך להגאולה:

שמחה בתכלית השלימות - תהי בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, שאו יבטלו כל הענינים הבלתי-רצויים, ועד כמ"ש²⁸, "ומחה ה' אלקים דמעה מעל כל פנים", ואדרבה, הענינים הבלתי-רצויים עצמם יהפכו לטוב²⁹, שע"ז יתוסף בענין השמחה ביתר שאת וביתר עוז, בתכלית השלימות, "שמחת עולם על ראשם"³⁰.

(26) דאע"פ שגם בשנה הבעל"ט ימשך ענין השמחה, ואדרבה, כהציווי "מעלין בקודש" (ועאכו"כ, "לא מורידין") - מ"מ, לא יהי זה ענינה העיקרי הדשנה כולה.

(27) ל' הכ' - איוב יא, ו.

(28) ישע"י כה, ח.

(29) כפס"ד הרמב"ם בסוף הלכות תעניות: "כל הצומות האלו עתידים ליבטל לימות המשיח, ולא עוד, אלא שהם עתידים להיות ימים טובים וימי ששון ושמחה".

(30) ישע"י לה, יו"ד. נא, יא.

(31) והתוספה דאות ה"א מורה על ההרחבה (בפרט לגבי אות יו"ד - כמבואר בכ"מ בביאור שם הוי"), ועד להמשכה בגילוי בעוה"ז ("בה"א נברא העולם הזה" (מנחות כט, ב) - כי, ענינו של "משיח" הוא באופן של יו"ד (משיח אותיות שמח יו"ד), בנקודה, ונקודה בהיכלא (תומ"י, רעים האהובים), אות ה"א (דלא מתפרשין), וע"י "שמחה" פועלים הרחבה וגילוי.

(32) ובביאור השייכות שביניהם, יש לומר, שתכונת השמחה היא שפורצת כל הגדרים, וזהו גם ענינו של משיח, מורעו של פרץ ("אלה תולדות פרץ גו' וישי הוליד את דוד" (רות בסופו), דוד מלכא משיחא), "עלה הפורץ לפניהם" (מיכה ב, יג), שמבטל כל הגדרים, מדידות והגבלות כו'. וראה לקמן ס"ו.

(33) ע"פ ירמ' לג, יו"ד-יא.

(34) ואולי י"ל שג"ז בפ"י, "שמח תשמח רעים האהובים כשמתך יצירך בגן עדן מקדם" - ד"כשמחך" (בכ"ף הדמיון) הוא למעליותא, היינו, באופן נעלה יותר מאשר, "שמתך יצירך בגן עדן מקדם", כי, השלימות ע"י בני" ובפרט - דלעת"ל, היא באופן נעלה יותר מהשלימות שבאתעודל"ע לחוד אצל אדה"ר לפני החטא.

ה. ובהמשך לזה באה הצעה ובקשה מיוחדת - (להוסיף בענין ה)שמחה כדי להביא את משיח צדקנו והגאולה האמיתית והשלימה בפועל ממש. ובהקדמה:

במשך כל הדורות דומן הגלות ציפו בניי והתפללו בכל יום ויום לביאת המשיח, ועאכו"כ צדיקי ונשיאי ישראל שאצלם היתה התשוקה והגעגועים כו' לביאת המשיח בתוקף הכי גדול, וכמה מהם מסרו נפשם לדחוק הקיץ⁴¹ (למרות האזהרה שלא לדחוק את הקיץ⁴²), כידוע בדברי ימי ישראל:

אבל אעפ"כ, אין זה מגיע לה, שטורעם" ע"ד ביאת המשיח שהתחיל כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו בהכרזתו הידועה ב,קול קורא" שנדפס בשעתו (לפני יותר מארבעים שנה) ב,הקריאה והקדושה"⁴³ - ,,לאלתר לתשובה לאלתר לגאולה"⁴⁴ - לאלתר דייקא, תיכף ומיד ממש,

מפטירים ,,השמים כסאי", נחמה כפולה, ובמילא, שמחה כפולה.

(41) כמו, ר' יוסף דילוריינו. ועוד. ויא התווה דלובלין.

(42) ראה כתובות קיא, רע"א ובפרשי" - ולהעיר, שהצורך באזהרה זו מדגיש גודל תשוקתם של ישראל להגאולה, עד כדי כך, שצריך להזהרים שלא ידחקו את הקץ.

(43) סיון-תמוז תש"א. אלול תש"ב (נדפסו באג"ק שלו ח"ה א'תמו. א'תנה. א'תפ. ח"ו א'תתסז).

(44) להעיר, שעיקר ההכרזה היתה על הגאולה, ובכמה מקומות ב,קול קורא" נזכר רק ,,לאלתר לגאולה", וה,לאלתר לתשובה" הוא הכנה להגאולה. ובלשון הרמב"ם (הל' תשובה פ"ו ה"ה): הבטיחה תורה שסוף ישראל לעשות תשובה בסוף גלותן ומיד הן נגאלין.

במדרש³⁵ ,,לימות המשיח יהיו נישואין"³⁶.

ועד"ז י"ל בנוגע ל,,דורשין בהלכות חגג" מ"ד באלול (גם) בנוגע לענין השמחה ד,,זמן שמחתנו" (כנ"ל ס"א) - שהלשון ,,דרישה" (,,דורשין") קשור עם (דרישת) הגאולה³⁷, כדאייתא בגמרא³⁸ ,,ציון היא דורש אין לה³⁹, מכלל דבעיא דרישה", ובנדוד"ד, שה,,דורשין" בענין השמחה הוא (לא רק בנוגע לשמחה סתם, אלא) בנוגע לשמחת הגאולה, כולל ובמיוחד - שמבקשים ודורשים ותובעים שתהי' כבר שלימות השמחה בגאולה (האמיתית ו)השלימה⁴⁰.

(35) שמו"ר ספס"ו.

(36) ובפרט שהנישואין היום ביום הששי ערב ש"ק* - כנגד אלף הששי (ראה רמב"ן בראשית ב, ג), שהוא ערב והכנה ליום השבת (ובפרט לאחר צנות היום שמתחיל להאיר הגילוי דיום השבת (ראה שעה"כ ענין טבילת ע"ש. ועוד)), ועד ,יום שכולו שבת ומנוחה לחיי העולמים", ועד שבמנחת ערב שבת אומרים המזמור ,,הודו לה' גו' יודו לה' חסדו גו'", ארבעה שחייבים להודות - די"ל, שכולל גם שבת והודי' על היציאה מהגלות כו'.

(37) ש"ל שכל עניני דרישה שייכים זל"ז - ע"ד שכל עניני גאולה שייכים זל"ז, ,,שם גאולה עלה" (פרשי" מגילה יז, ב).

(38) ר"ה לא, א. וש"נ.

(39) ירמ' ל, יז.

(40) ומודגש ביותר ב"ד אלול שחל בשבת - משבעה דנחמתא (נחמה על הגלות ע"י נבואת הגאולה), ולא עוד, אלא, שבשבת זו מפטירים שתי הפטרות (גם ההפטרות דפ' ראה, ,,עני' סוערה", מכיון שש"פ ראה חל ב"ח, שאז

(* ראה שו"ע אה"ע סס"ד ס"ג: פשט המנהג לישא נשים בערב שבת. ולהעיר, שכמה נישואין אצל נשיאי חב"ד היו ביום הששי (סה"ש תש"ג ע' 153).

וכהמשל הידוע⁵⁰ דשחיקת האבן היקרה שבכתר המלך לחלקים קטנים ביותר עד שיוכלו לערבה במים ולשפוך לתוך פיו של בן המלך כדי להציל את חייו.

ומדור לדור הולך וניתוסף בהפצת המעיינות חוצה ע"י רבותינו נשיאינו, ועד לדורנו זה, אשר, ע"י כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו התחיל הענין והפצת המעיינות חוצה באופן שבאין ערוך לגמרי⁵¹ - להפיץ המעיינות עצמם בכל מקום ומקום, בכל קצוי תבל, עד לחוצה שאין חוצה מחוץ הימנו, כולל ובמיוחד ע"י תרגום והעתקת⁵² עניני החסידות (גם הענינים העמוקים כו') בלשונות דאמות העולם, לא רק בלשון אידיש, השפה המדוברת (שבה נאמרו דברי החסידות ע"י הבעש"ט וכו' עד לנשיא דורנו⁵³), אלא גם בשבעים לשון דאוה"ע⁵⁴.

ובהדגשה - שאין זה דחיקת הקץ כלל, כי אם, מפני שכבר הגיע זמנה של הגאולה, כאמרו כמ"פ שכבר נסתיימה כל העבודה, ולא נותר אלא, „לצחצח הכפתורים“⁴⁵, ולהמתין לביאת המשיח.

ובפרטיות יותר:

במשך הדורות שלפנ"ז, כו"כ דורות, נעשו פעולות מיוחדות כדי להביא את משיח צדקנו, כולל ובמיוחד - גילוי תורת החסידות ע"י הבעש"ט⁴⁶, כמ"ש באגה"ק דהבעש"ט⁴⁷ המענה דמלך המשיח על שאלתו של הבעש"ט „אימתי אתי מר“ - „כשיפוצו מעינותיך חוצה“.

ובפרט לאחר גילוי תורת חסידות חב"ד ע"י רבינו הזקן⁴⁸, באופן של הבנה והשגה בחב"ד שבנפש, „יתפרנסון“⁴⁸, היינו, לא רק באופן של „טפה“ בלבד,

ולהעיר, אשר, להיותה „טפה“ ד„מעין“, הרי מטהרת בכל שהיא⁴⁹,

אלא באופן של הרחבה והתפשטות והפצה (שמי המעיין נעשו בריבוי גדול כל כך עד שנעשה נהר ורחובות הנהר),

(45) ראה שיחת שמח"ת תרפ"ט.

(46) שיום הולדתו - ביום הרביעי (שבו נתלו

המאורות) ח"י אלול, שמתברך משבת זו.

(47) נדפסה בכש"ט בתחלתו. ובכ"מ.

(48) תקי"ז ת"ו בסופו. וראה לקו"ש חכ"ד ע'

136 הערה 35. וש"נ.

(49) רמב"ם הל' מקוואת פ"ט ה"ה. ומה שצ"ל

מים שכל גופו עולה בהם (שם רפ"ד) - הרי, גם טפה אחת היא כמות מסויימת, ומורכבת מריבוי עצום של חלקים קטנים כו', ולכן, במחשבה עיונית אפשר לצייר שתימשך ותפשט באופן שתכסה כל גופו (ויש אומרים, שבעקבות התפתחות התעשי' בשנים האחרונות, יתכן שיהי' זה אפשרי גם בפועל, לא רק במחשבה עיונית).

(50) „התמים“ ח"ב ע' מט. אג"ק אדמו"ר מוהרי"צ ח"ג ע' שכו ואילך. ועוד.

(51) ולהעיר, ששלב מיוחד בהפצת המעיינות חוצה ה' בעת שמחת הנישואין שלו - התייסדות ישיבת תומכי תמימים ביום א' ט"ו אלול (במוצאי ש"ק זה) בעת „סעודת התופה“ שלו (סה"ש תשא ע' 104), שאז אמר כ"ק אדנ"ע: „בתחלה זו בישיבה . . הנני מדליק את המאורות שמורנו הבעש"ט והרביים הנחילנו, למען תקויים ההבטחה של יפוצו מעינותיך חוצה, להחיש את ביאת המשיח“ (סה"ש תשב"ב ע' 133).

(52) „העתקה“ - גם מלשון העתקה והבדלה, היינו, שנעתק ממקומו ויורד למטה, וכ"ה בנדו"ד, שהתרגום בלשונות דאוה"ע הו"ע של ירידה גדולה כו' (ראה מסכת סופרים פ"א ה"ז), ואעפ"כ, צוה כ"ק מו"ח אדמו"ר לתרגם ולהעתיק בלשונות דאוה"ע - כדי שיתוסף בהפצת המעיינות חוצה, ועי"ז - ביאת מלכא משיחא.

(53) ראה אגה"ק ככ"ה (קמא, א). וראה סה"ש תשמ"ח ח"א ע' 159.

(54) ועד כדי כך, שעיי"ז יכולים גם אוה"ע

ואין הסבר על זה:

אמחז"ל, "כלו כל הקיצין"⁵⁷, והכריז נשיא דורנו בקול קורא לאלתר לגאולה, ומה ש"אין הדבר תלוי אלא בתשובה"⁵⁷ - הרי בודאי שכבר עשו תשובה, שכן, ע"י הרהור תשובה אחד נעשה צדיק גמור⁵⁸, ואין לך אדם מישראל שלא הרהר כו"כ הרהורי תשובה.

ועאכו"כ בעמדנו לאחרי ר"ה אלול שבו התחילו לברך איש את רעהו בברכת השנה⁵⁹, כתיבה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה, בנוגע לשנת תשמ"ט, שסימנה, "תשמט ידך"⁶⁰, שהקב"ה משמט כל החובות דבני"א (אפילו אם נשאר חובות ח"ו), ואינו מזכיר מאומה אודותם, הרי בודאי שענין התשובה כבר ישנו.

תהלים דדוד מלכא משיחא - אמרו כבר בשופי הכי גדול; התוועדויות - ערכו לרוב; בהפצת המעיינות - עוסקים כבר מהבעש"ט, יותר ממשך שבעה דורות, וכבר פעלו בריבוי גדול ועצום. ואפילו את"ל שיכולים לפעול עוד יותר - הרי לעשות "כמצות רצונך"⁶¹, רצונו של הקב"ה בשלימות, ה"ז אפשרי רק שם (בביהמ"ק, לעת"ל)! ומה גם ש"איני

אמנם, במשך כל הדורות (גם בהתחלת זמנו של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו) היתה עיקר ההדגשה על הפעולה והפצת המעיינות חוצה, ולא (כל כך) על הבאת המשיח - אף שבכללות ה"י ידוע שהפצת המעיינות חוצה פועלת ביאת המשיח, ומזמן לזמן (ובפרט בהתוועדויות די"ט כסלו, וכיו"ב) היו מזכירים ומדברים על ענין זה.

משא"כ כשהגיע הזמן שבו יצא כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו בהכרזה "לאלתר לתשובה לאלתר לגאולה" - ומוסיף והולך ועד עצם היום הזה, ע"פ ציווי והוראת כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, אשר, "מה להלך עומד ומשמט אף כאן כו"⁵⁵ - ההדגשה על הבאת הגאולה, ועד שכל פעולה ד"מעשינו ועבודתינו"⁵⁶ (כולל בנוגע להפצת המעיינות חוצה) חדורה בכוונה - להביא את משיח צדקנו, מתוך ידיעה שזהו תפקידו המיוחד של דורנו זה - להביא את הגאולה.

ו. אמנם, מאז ההכרזה "לאלתר לתשובה לאלתר לגאולה", וה"שטורעם" להביא את המשיח - עברו כבר עשרות שנים, ומשיח צדקנו עדיין לא בא...

(57) סנהדרין צז, ב.

(58) קידושין מט, ב (ע"פ גירסת האור זרוע סקי"ב).

(59) ראה מטה אפרים או"ח תקפ"א ס"ט. וראה סה"ש תשמ"ח ח"ב ע' 610.

(60) ל' הכ' - ראה טו, ג. וראה סה"ש שם הערה 103.

(61) ראה תו"ח ר"פ ויחי, המשך וככה תרל"ז פ"ז ואילך. ועוד.

להבין בשכלם ענינים בתורת החסידות (לפי ערכם עכ"פ, שהרי, בודאי אין ביכלתם לבוא לדרגת ההבנה והשגה באופן דיחוד נפלא כו' כמו בנ"י), כפי שרואים מוחש בדורנו זה. ולהעיר, שעוד בהיותו במדינה ההיא הורה פעם כ"ק מו"ח אדמו"ר לבאר ענינים בתורת החסידות לפרופסור אינו"יהודי ששאל והתעניין בענינים עמוקים כו'.

(55) סוטה יג, ב.

(56) תניא רפ"ז.

אלקיך בשמחה ובטוב לבב⁶⁷, ובפרט בבנין ביהמ"ק הנ"ל - מ"מ, בשמחה של מצוה עיקר ההדגשה היא על (אורף) העבודה, שהעבודה צריכה להיות בשמחה, ואילו המדובר כאן אודות השמחה להביא את המשיח הוא - על השמחה כשלעצמה, שמחה בטרתה, עבודה של שמחה לשם מטרה ותכלית דביאת המשיח.

[מובן וגם פשוט, שאצל יהודי גם שמחה כשלעצמה קשורה עם עבודת ה', עניני התומ"צ, פיקודי ה' ישרים משמחי לב⁶⁸, אבל, יש להדגיש את השמחה עצמה, היינו, לא (רק) הענינים המביאים את השמחה, אלא השמחה עצמה - והשמחה תביא את המשיח].

ומכיון שכן, הרי, הדרך להביא את המשיח היא - לכאורה, ולא רק לכאורה, אלא כ"ה מסקנת הענין⁶⁹ - ע"י הוספה בשמחה, שמחה בטרתה, שמחה שתומ"י תביא את משיח צדקנו. ח. אמנם, עפ"ז מתעוררת השאלה

מבקש כו' אלא לפי כחן⁶². ואדרבה: מצד רצונו של הקב"ה בשלימות העבודה - ה"ז טעם נוסף לזרז ביאת משיח צדקנו והגאולה השלימה, שאז, תהי' עבודתם של ישראל, "כמצות רצונך", בתכלית השלימות!... וא"כ, נשאלת השאלה: מה עוד לעשות שלא עשו עדיין!?!...

ז. ויש לומר, שהדבר שעדיין לא עשו בשביל להביא את המשיח הוא - עבודת השמחה הרצוי' בשביל להביא את המשיח:

נוסף לכך ששמחה פורצת כל הגדרים, גם גדרי הגלות, יש בשמחה סגולה מיוחדת להביא את הגאולה - כמבואר בהמשך שמה תשמח הנ"ל⁶³ ש"שמחת לבו"⁶⁴ שהיתה בבנין ביהמ"ק הא' והב' לא היתה שמחה שלימה, ועיקר השמחה תהי' בביהמ"ק העתיד בגאולה העתידה, ש"אז תהי' השמחה בבחי' א"ס עצמותו ומהותו בבחי' שמחה עצמית ממש", וממשיך לבאר⁶⁵, ששמחה העצמית זו מעוררים ע"י שמחה של מצוה, שהשמחה של המצוה מגעת למעלה יותר מהמצוה עצמה, ועל ידה דוקא מעוררים השמחה העצמית דלעתיד לבוא.

ואף שבודאי היתה שמחה של מצוה בכל הדורות שלפנ"ז, שהרי שמחה של מצוה הו"ע עיקרי בעבודה, כמ"ש "עבדו את ה' בשמחה"⁶⁶, "עבדת את ה'

העיקרים מ"ג פל"ג (הובאו ונתבארו באוה"ת לתהלים (יהל אור) עה"פ). ובכ"מ.

67) תבוא כה, מז. וראה רמב"ם הל' לולב בסופן. שער המצות להאריז"ל בהקדמתו. של"ה ס"פ תבוא (שפור, א). תניא פכ"ו. לקו"ת תוריע כ, ג. סידור (עם דא"ח) רפא, ד. המשך תער"ב ח"ג ע' אירסא ואילך. ועוד.

68) תהלים יט, ט. וראה טור ורמ"א ושו"ע אדה"ז אורח"ס סצ"ג ס"ג. טוש"ע שם ר"ס תקנד (מתענית ל, סע"א).

69) להעיר מהידוע (ראה שד"ח כרך ט' כללי הפוסקים סט"ז אות ח'). וש"נ) שלפעמים משתמים בלשון "לכאורה" גם בדבר שנשאר למסקנה. ו"ל שהלשון "לכאורה" (בכ"ף הדמיון) הוא גם למעליותא, "כאורה", להיותו למעלה מאורה.

62) תנחומא נשא יא. במדבר פ"ב, ג.

63) סה"מ תרנ"ז ע' רלג. ע' רנב.

64) שה"ש ג, יא. משנה סוף תענית.

65) ע' רנב ואילך.

66) תהלים ק, ב. וראה זח"ג נו, א. ספר

שאו תהי' בכל העולם שלימות השמחה, שלכן, ישנו כבר רגש של שמחה בטהרתה (מעין ודוגמת שמחת הגאולה).

והעיקר - שבמקום אריכות הדיבור והשקו"ט כו', יתחילו במעשה בפועל: לצאת בקריאה והכרזה ע"ד הוספה מיוחדת בשמחה כדי להביא את המשיח, ובדאי שע"ז יביאו את המשיח בפועל ממש, ובזריזות הכי גדולה, "לא עיכבן כהרף עין"⁷³, ואדרבה - ינסו ויווכחו!!

ט. וההתחלה בזה - בזמן המסוגל ביותר לענין השמחה, כנ"ל:

א) בהמשך ליום ועש"ק י"ג אלול, יום הנישואין דכ"ק מו"ת אדמו"ר נשיא דורנו, שהתחיל ומשיך בה"שטורעם" ד, לאלתר לתשובה לאלתר לגאולה", כולל ובמיוחד - ע"י ההוספה בשמחה, כמודגש גם בשמו (השני) של בעל השמחה - "יצחק", מלשון שחוק ושמחה, עד לשלימות השמחה, "אז ימלא שחוק פיננו"⁷⁴, שמחת הגאולה,

ב) ביום הש"ק י"ד אלול, שלושים יום לפני החג, "זמן שמחתנו", ששלימותה - בשמיני-עצרת⁷⁵ ושמחת-תורה, "יהיו לך לבדך ואין לזרים אתך"⁷⁶, "ישראל ומלכא בלחודוהי"⁷⁷, שמחתם של ישראל

לאידך גיסא: היתכן שבמשך כל הדורות לא השתדלו להביא את המשיח ע"י שמחה, גם לא אחרי הכרזת כ"ק מו"ת אדמו"ר נשיא דורנו, לאלתר לתשובה לאלתר לגאולה!?

והגע עצמך: הרי עשו כל מה שניתן לעשות כדי להביא את המשיח, עד לשחיקת האבן היקרה שבכתר המלך כו' כדי לשפוך לתוך פיו של בן המלך, ועד כדי כך, שפיזרו והפיצו האבן היקרה דכתר המלך בשבעים לשון, ועד שיוכל לבוא אפילו לאינו-יהודי... ואעפ"כ, לא השתדלו להביא את המשיח ע"י שמחה!

וי"ל הביאור בזה - בפשטות - שכשנמצאים בחושך כפול ומכופל דהגלות, שכל בני נמצאים בגלות, ושכינתא בגלותא⁷⁸, הרי מובן, שמצד גודל צער הגלות לא שייך שמחה בטהרתה.

אבל אעפ"כ, כיון שסו"ס מוכרחים להביא את המשיח - לא נותרה ברירה אלא להביא את המשיח ע"י השמחה, שמחה בטהרתה.

ובנוגע להקושי לפעול רגש של שמחה בטהרתה בחשכת הגלות - הרי, מכיון שמוכרחים להביא את משיח צדקנו, עכצ"ל, שבסוף זמן הגלות ממש - נותנים כחות מיוחדים⁷⁹ שיוכל להיות ענין השמחה בטהרתה, והביאור - ששמחה זו נעשית ע"י התבוננות שתיכף ומיד ממש בא משיח צדקנו⁷²,

דכ"ק מו"ת אדמו"ר נשיא דורנו (אלול תש"ב) הוא: שישו ושמוחו בשמחת גאולה!

(73) מכילתא ופרש"י בא יב, מא.

(74) תהלים קכו, ב.

(75) להעיר, ששמע"צ כנגד יוסף (זח"א רח, ב) - שמו (הראשון) של כ"ק מו"ת אדמו"ר נשיא דורנו.

(76) משלי ה, יו.

(77) זח"א סד, א"ב. שם רח, ב.

(70) זח"ג ד, ב. סו, סע"א. עה, סע"א. וראה מגילה כט, א. ספרי ס"פ מסעי.

(71) נוסף לכך שמנצלים ה"חוצפא יסג"י שבעקבות משיחא (ראה סוטה בסופה) לקדושה.

(72) להעיר גם שהתחלת ה"קול קורא" הרביעי

בעצמותו ית', מעין ודוגמת שמחת הגאולה, משיח צדקנו.

ולהעיר, שגם הנצחון במלחמה (כ"י תצא למלחמה על אויבך ונתנו ה' אלקיך בידך) מעורר גילוי השמחה דעצם הנפש, בדוגמת⁸⁵ שמחת נישואי⁸⁶, מכיון שמדת הנצח מושרשת בעצם הנפש כו', כמבואר בכ"מ⁸⁷, ובפרט שהנצחון הוא באופן ד', תצא למלחמה, שיוצא ממקומו, למקום ד', אויבך, אשר, יציאה זו היא ללא הגבלות, שכן, בשמעו שיש מציאות ד', אויבך בפנה נדחת בקצוי תבל, יוצא גם לשם כדי לבטל המציאות ד', אויבך⁸⁸, עד שלא נשאר בעולם

ג) וקרוב לסיימה של שנת תשמח ותשמח - שהיתה שנת הצלחה⁷⁸, כפי שראו במוחש שמהענינים שעסקו ופעלו במשך השנה היו באופן של הצלחה, והתקוה חזקה שהצלחה זו תימשך עד לסיימה של השנה, בכל הענינים, ועאכו"כ בענינה העיקרי של השנה, תשמח ותשמח - להוסיף בשמחה מיוחדת הנ"ל.

י. ויה"ר שעבודת השמחה בשביל להביא את המשיח תהי' הפעולה האחרונה בימי הגלות, בכ"י תצא למלחמה על אויבך (כמ"ש בריש פרשתנו), כמבואר בלקו"ת⁷⁹ (הפרשה החסידית) ש, מלחמה זו היא מ"ש⁸⁰ מלחמה לה' בעמלק מדור דור⁸¹, וכמ"ש בסוף פרשתנו⁸², תמחה⁸³ את זכר עמלק - הפעולה האחרונה ד', היילי בית דוד⁸⁴ לבטל את חשכת

85) ראה המשך שמח תשמח שם ע' רכד: אנו רואין גם במלכים הגדולים ברוממותם והתנשאותם, אשר בעת שמחתו, כמו בשמחת חתונתו או חתונת בנו, או שבא לו בשורה טובה מכיבוש מלחמה וכדומה, שתגדל השמחה בנפשו ביותר.

86) להעיר מלקו"ת פרשתנו לה, ג: והנה איתא בזהר (ראה תקו"ז סוף תי"ג וריש תכ"א) מאן דקטיל לחויא (שנצח המלחמה) יהבין ליה ברתא דמלכא כו', ומסיים (שם לו, ב) והוה ולקחת לך לאשה, דהיינו כענין שנאמר ביום ההוא וגו' תקראי לי איש"י (שלימות הנישואין דלעתיד לבוא).

87) דרושי חתונה תרפ"ט - סה"מ קונטרסים ח"א לה, סע"א ואילך. המשך באתי לגני השי"ת - סה"מ השי"ת ע' 131 ואילך.

88) ועפ"י יומתק יותר מ"ש רש"י, במלחמת הרשות הכתוב מדבר - אף שע"פ פש"מ מסתבר יותר שציווי זה קאי על המלחמה שבאה בסמיכות זמן, כיבוש אי"י (ולא מלחמת הרשות שהיתה לאחר כמה דורות) - כי, גם מ"ש, כי תצא למלחמה, היינו, שיוצא ממקומו (ארץ ישראל) בשביל לבטל המציאות ד', אויבך, מוכח ש, במלחמת הרשות הכתוב מדבר, כלומר, אף

78) להעיר מהשייכות הצלחה לדורנו זה - שהרי, שמו הראשון של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו הוא, "יוסף", שעליו נאמר (וישב לט, ב) ויהי איש מצליח" (וראה אוה"ת עה"פ).

79) לה, ג.

80) ס"פ בשלח.

81) וראה תיב"ע עה"פ: לתלתי דריא מדרא דעלמא דין ומדרא דמשיחא ומדרא דעלמא דאתי. 82) דנעוץ תחלתן בסופן וסופן בתחלתן (ספר יצירה פ"א מ"ז).

83) תמחה" דייקא, ע"י העבודה בכח עצמו, נוסף על הפעולה שמצד הקב"ה - אמחה את זכר עמלק, מלחמה לה' בעמלק.

84) כדברי כ"ק אדנ"ע בקשר להתייחדות ישיבת תומכי תמימים בט"ו אלול תרנ"ז, בעת הסעודת החופה" דכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו (ראה בארוכה לקו"ד ח"ד תשפז, ב ואילך. סה"ש תש"ב ס"ע 141 ואילך).

מציאות של אויב ומנגד (ואדרבה - שמתהפך לטוב), שאז, השמחה היא בתכלית השלימות.

ואין מקרא יוצא מידי פשוטו⁸⁹ - קיום מצות מחייבת עמלק בפועל ממש, בהקדמת המצוה דמינוי מלך (לא רק „שופטים ושוטרים תתן לך”⁹⁰, אלא גם „שום תשים עליך מלך”⁹¹), ומיד לאח”ז בנין בית המקדש⁹² -

ואז תהי' השמחה בתכלית השלימות - „ביום שמחת לבו”, „זה בנין בית המקדש שיבנה במהרה בימינו”, שלימות השמחה דביהמ”ק דלעתיד (כנ”ל ס”ז), במהרה בימינו ממש.

[בסיום השיחה ניגנו ניגון הקפות להרלוי”צ ז”ל, וכ”ק אדמו”ר שליט”א עמד מלא קומתו ורקד בשמחה רבה ועצומה, יחד עם כל הקהל - בשמחה כדי להביא את המשיח].

(93) סנהדרין כ, ב. רמב”ם ריש הל’ מלכים.

שאר ציווי שמכריחו, מ”מ, אינו יכול לסבול שיש בעולם מציאות של אויב ומנגד, ולכן יוצא למלחמה (נתבאר בארוכה בהתוועדות).

(89) שבת סג, א. וש”נ.

(90) ר”פ שופטים.

(91) שם יז, טו.

(92) ודוגמתו בעבודת כאו”א מישראל בהכניסה לא”י הפרטית שלו (עשה כאן בחו”ל) ארץ ישראל! מינוי מלך - קבלת עול מלכות שמים, מחייבת עמלק - ביטול המנגד שרוצה לפעול קרירות בעבודת ה’ (אשר קרך), ובנין ביהמ”ק - ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם.

הוספה

בשורת הגאולה

לח.

והדגשה מיוחדת בכהנ"ל ב(חודש אלול ד) שנת ה'תנשא"א – "תנשא" בלשון ציווי – הן בנוגע להתגלות וביאת המשיח ש"נשא גוי' מאד"¹, והן בנוגע להנישואין דכנס"י והקב"ה שבימות המשיח, ובלשון הילקוט שמעוני²: "שנה שמלך המשיח נגלה בו . . . עומד על גג בית המקדש . . . ואומר ענוים הגיע זמן גאולתכם".

* * *

תלמידי הישיבה נקראים "תמימים" ע"ש שלומדים "תורת ה' תורה הנגלית ותורת החסידות תמימה"³, ולא עוד אלא שהלימוד דפנימיות התורה הוא בהבנה והשגה . . . מעין ודוגמת והכנה להמעמד ומצב דימות המשיח ש"יהיו ישראל חכמים גדולים ויודעים דברים הסתומים וישיגו דעת בוראם כו"⁴.

וגם (ולכן) נקראים "חייילי בית דוד" שמנצחים את המעמד ומצב ד"חרפו עקבות משיחך", ופועלים התגלות וביאת משיח בן דוד באופן ד"ברוך ה' לעולם אמן ואמן"⁵, כלשון הכתוב בסיום וחותרם מזמור פ"ט בתהלים.

ולהעיר שתקופה זו (שמתוארת בסיום מזמור זה) נסתיימה כבר לאחרי מעשינו ועבודתינו במשך ארבעים שנה מהסתלקותו של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, שניתוסף בהפצת המעיינות חוצה באופן

---

(1) ישעי' נב, יג.

(2) ישעי' רמז תצט.

(3) שיחת שמח"ת תרנ"ט – "התמים" ח"א ע' כה.

(4) רמב"ם בסיום וחותרם ספרו "משנה תורה".

(5) כדברי כ"ק אדנ"ע בשיחתו הידועה בשמח"ת תרס"א (נדפסה בלקו"ד ח"ד תשפז, ב ואילך. ועוד).

ש"נתן⁶ ה' לכם לב לדעת ועינים לראות ואזנים לשמוע", ועתה עומדים בתקופה השייכת למזמור צדי"ק, שסיומו וחותרו בפסוק, "ויהי נועם ה' אלקינו עלינו גו' ומעשה ידינו כוננהו", ש"תשרה שכונה במעשה ידיכם"⁷, שזהו תשלום השכר על כללות מעשינו ועבודתינו.

* * *

מההוראות מהאמור לעיל בנוגע למעשה בפועל – "המעשה הוא העיקר"⁸:

לפרסם בכל מקום ומקום שעומדים בסיום וחותרם דמעשינו ועבודתינו ("כי תצא למלחמה על אויבך"), ובהתחלת התקופה דתשלום השכר, "מתן שכרן של צדיקים" ("כי תבוא אל הארץ גו' וירשתה וישבת בה"), ובהתאם לכך צריכה להיות העבודה גם בעינים השייכים לימות המשיח, החל מלימוד התורה בעניני משיח וגאולה וביהמ"ק, ועוד ועיקר – מתוך מנוחה והתיישבות, שמחה וטוב לבב, כולל גם ע"י עריכת התוועדויות של שמחה, ובמיוחד בשייכות לשמחת נישואין ושבעת ימי המשתה (כולל גם חיזוק "מנהג ישראל" לערוך סעודת עניים), מעין ודוגמא והכנה לקיום היעוד "אז (לעתיד לבוא) ימלא שחוק פיננו"⁹, אשר בדורנו זה, שנשיא הדור, כ"ק מו"ח אדמו"ר, ששמו השני "יצחק", ע"ש הצחוק והשמחה, הוא נשיא השמיני ("אז" בגימטריא שמונה) להבעש"ט, נעשה הענין ד"ימלא שחוק פיננו" (לא בלשון עתיד, "אז", אלא) בלשון הווה.

(משיחות ש"פ תצא, י"ד אלול תנש"א)

---

6 תבוא כט, ג.

7 פרש"י עה"פ.

8 אבות פ"א מ"ז – שלומדים בשבת זו.

9 תהלים קכו, ב. וראה ברכות לא, א.

לעילוי נשמת

הרה"ח הרה"ת אי"א

ר' **מנחם מענדל** ע"ה

בן הרה"ח הרה"ת ר' **אלחנן דובער** הי"ד

מאראזאוו

מקושר לכ"ק אדמו"ר מהוריי"צ

וכ"ק אדמו"ר נשיא דורנו מה"מ

נולד בעיר ליובאוויטש

זכה לגור ולקבל קירובים

בבית כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ בעיר רוסטוב

למד מתוך מסירת נפש בישיבת תו"ת במחתרת

שימש כשו"ב

הי' ממייסדי ושימש בתור מנהל ומשפיע

במתיבתא ובית מדרש במוסד חינוך אהלי תורה

וזכה להשפיע לאלפי תלמידים

בהתוועדויותיו הרבות

הכניס רוח חסידית ושמחה לרבים משומעיו

גידל משפחתו לחסידות ולהתקשרות

והרבה מהם שלוחים בכל קצוי תבל

נפטר בשיבה טובה ר"ח שבט ה'תשע"ח

ת. נ. צ. ב. ה.

(מנוסח המצבה)

*

נדפס ע"י משפחתו שיחיו

לעילוי נשמת

הרה"ח הרה"ת אי"א
ר' יקותיאל מנחם ע"ה
ב"ר שרגא שליט"א

ראפ

חסיד ומקושר בכל נימי נפשו
לכ"ק אדמו"ר מה"מ
משגיח ומשפיע
בישיבת תומכי תמימים
ליובאוויטש המרכזית 770
ניהל הבית חב"ד
בנמלי התעופה
ובחברת "אל על" במיוחד
וזכה שהרבי שלח המצות ע"י
ואמר עליו "אונזער יקותיאל"
נואם קבוע בסיומי הרמב"ם ב-770
והדפיסם ב"תקות מנחם"
ניהל "ועד המחנכים"
פעל במרץ בעניני שלימות הארץ
ראש מטה שירה וזמרה
לקבלת פני משיח צדקנו
קירב רבים אל רבנו ובדרכי נועם
השאיר דור ישרים יבורך
הולכים בדרכי רבותינו נשיאנו

נקטף בתאונת דרכים
ביום השני לפ' "וקם שבט מישראל"
י"ב תמוז ה'תשע"ה

ת. נ. צ. ב. ה.

(מנוסח המצבה)

*

נדפס ע"י ידידיו

הרה"ת ר' יוסף יצחק הלוי וזוגתו מרת גיטל רחל שיחיו שגלוב

לעילוי נשמת
ר' קלמן בן ר' צבי ע"ה
וינוגרד
נפטר בש"ק פ' כי תצא, י"א אלול ה'תשע"ד
ת. נ. צ. ב. ה.
*

נדפס ע"י
זוגתו מרת **מרגלית תחי' וינוגרד**
לאורך ימים ושנים טובות עד ביאת
גואל צדק, ומתוך בריאות הנכונה

היי שותף בהפצת עניני "משיח וגאולה"!!!
להקדשות ולפרטים נוספים:
טל.: 753-6844 (718) או 934-7095 (323)
אימייל: info@torah4blind.org

Be A Partner
In Spreading *Inyonei Moshiach U'geula!!!*
To Dedicate This Publication
In Honor Of Your Family Or A Loved One
For More Info. Call:
(718) 753-6844 or (323) 934-7095
or email: info@torah4blind.org

For this and other books on Moshiach & Geulah, go to:

<http://www.torah4blind.org>

To DEDICATE AN ISSUE IN HONOR OF A LOVED ONE, CALL (323) 934-7095